

7-8/2026

report

Z PILOTA ASTRONAUTEM

A. SVOBODA

European Astronaut Centre

GENERÁLPORUČÍK MIROSLAV HLAVÁČ JE OD 1. 7. 2026 NÁČELNÍKEM GENERÁLNÍHO ŠTÁBU AČR

Generálporučík Miroslav Hlaváč, přebírající náčelník GŠ AČR

„Jmenování do funkce náčelníka Generálního štábu vnímám jako převzetí velké odpovědnosti. Odpovědnosti za obranu České republiky, za tento stát a za jeho obranu. Tuto funkci přijímám s pokorou, respektem a plným vědomím váhy rozhodnutí, která budou mít přímý dopad na bezpečnost naší země. Technika je nezbytná, ale skutečnou sílu armády vždy tvoří člověk. Bez odhodlaných, motivovaných a dobře připravených lidí nebude armáda nikdy skutečně bojeschopná,“ uvedl generálporučík Miroslav Hlaváč.

Prezident Petr Pavel jmenoval na Pražském hradě generálporučíka Miroslava Hlaváče náčelníkem GŠ AČR 30. června 2026. Oficiálně se ujal funkce 1. července 2026. Jeho prioritou je budovat moderní armádu, která obstojí i v těch nejnáročnějších situacích, a bude schopna efektivně spolupracovat se spojenci. Tohoto cíle chce dosáhnout rozvojem čtyř oblastí, mezi které patří schopnosti, technologie, funkční velení a lidé. „Udělám vše pro to, aby Armáda České republiky byla připravena splnit svůj úkol, kdykoliv to bude potřeba,“ řekl generál Hlaváč.

Armádní generál Karel Řehka, předávající náčelník GŠ AČR

„Loučím se s Armádou České republiky. Před třiceti sedmi lety jsem poprvé oblékl uniformu jako žák vojenského gymnázia. Nikdy by mě nenapadlo, že budu jednou zastávat nejvyšší funkci v naší armádě. Služba vojáka pro mě byla celoživotním posláním, absolutním závazkem a zároveň obrovským privilegiem. Jsem nesmírně rád, že jsem mohl této zemi sloužit.“

DEN OZBROJENÝCH SIL

SI PŘIPOMNĚLI VOJÁCI, POLITICI I VEŘEJNOST

V úterý 30. června se u Národního památníku v Praze na Vítkově uskutečnil slavnostní nástup u příležitosti Dne ozbrojených sil České republiky. U připomenutí 108 let od přísahy československých legionářů ve Francii, která znamenala počátek československého státu, nechyběla řada významných hostů, představitelů státu, resortu i armády. Nechyběl prezident republiky Petr Pavel jako vrchní velitel ozbrojených sil, ministr obrany Jaromír Zůna či armádní generál Karel Řehka, který symbolicky předal funkci a bojový prapor Generálního štábu svému nástupci generálporučíkovi Miroslavu Hlaváčovi.

Prezident Pavel ve svém projevu připomněl význam vlastních ozbrojených sil, který sahá hluboko do historie, konkrétně do roku 1918. „Jsem rád, že tento odkaz zůstává živý i dnes. Především jako závazek každodenní služby profesionálních vojáků,“ řekl prezident. Upozornil, že bezpečnostní prostředí se dlouhodobě zhoršuje a konflikty v Evropě jasně ukazují, že na jistotu míru už nelze spoléhat. Každý stát musí v první řadě zajistit vlastní obranyschopnost. „Bezpečnost a obrana jsou věci nás všech,“ dodal prezident.

Památník Vítkov je navždy spojen s historií českého národa

Jeho slova doplnil ministr obrany Jaromír Zůna. „Památník byl vybudován na počest československých legionářů, kteří za nás vybojovali právo na samostatný stát. Dnes si připomínáme historický milník – 30. červen 1918. Ten den převzali vojáci 21. československého střeleckého pluku v Darney z rukou francouzského prezidenta bojový prapor. Francouzská hlava státu se poprvé veřejně vyslovila pro vznik samostatného státu Čechů a Slováků. Právě tento den si připomínáme jako Den ozbrojených sil. Tento den patří vám, vojákům. Je to vyjádření vděku za vše, co pro naši vlast děláte.“ Ministr Zůna dále připomněl, že tento

den je také tradičně spjatý se střídáním a předáním funkce náčelníka Generálního štábu. Při této příležitosti ministr poděkoval armádnímu generálu Karlu Řehkovi za jeho práci ve zvlášť nelehké době při současné bezpečnostní situaci. Poděkoval mu i za jeho celoživotní službu v české armádě. Zároveň popřál mnoho úspěchů a vojenského štěstí novému náčelníkovi Generálního štábu generálporučíkovi Miroslavu Hlaváčovi. Zdůraznil, že přebírá vedení v armádě v době velkých výzev, připomněl, že ho čeká implementace řady koncepčních opatření ve výstavbě Armády České republiky, modernizačních projektů a posilování početních stavů armády a aktivní zálohy. „Chci zdůraznit, že absolutní prioritou zůstává personální stabilita. Očekávám proto opatření, která zajistí, aby vojáci vnímali službu vlasti jako perspektivní a bezpečné zázemí,“ dodal závěrem ministr Zůna. Součástí slavnostního ceremoniálu bylo také předání resortních vyznamenání a ocenění. Desítky vojáků Armády České republiky, příslušníků aktivní zálohy i dalších osob převzaly ocenění za dlouhodobou obětavou službu, příkladné plnění služebních a pracovních povinností a mimořádný přínos k rozvoji schopností resortu obrany.

Text: redakce AR, foto: Jan Kouba

Z pilota stíhačky astronautem	4
Bezpilotní prostředky – nejviditelnější prvky moderního bojiště	10
Výcvik spojil profesionály i záložáky	14
Češi poprvé s vrtulníky Venom	18
Embraer s unikátní kamufláží	20
Ramstein Flag 2026: od Norska až po Španělsko	22
Společná hlídka, sdílená odpovědnost	24
Lhaní účinnější než výstřely	29
Advokát v zeleném jede na plný plyn!	30
Naplňování zákona o 3. odboji	32
VLS otevírají Ralsko novým zážitkům	34
Demonstrátor M1A3 Abrams představen	36
Cenný výcvik, cenná spolupráce	38

PŘÍLOHA **dukla**sport

Mistrovství Evropy v rychlostní kanoistice	40
Světový pohár v Troji ve vodním slalomu	42
Osma Dukly ovládla 113. ročník Primátorek	44
Král bílé stopy 2026: Premiérový triumf snowboardistky Zuzany Maděrové	45
Parašutisté Dukly zvládli vstup do Světového poháru úspěšně	45
Memoriál Josefa Odložila	46
Kladno hází: Myslivčuk potvrdil formu, překonal rekord mítinku	47
65. Zlatá tretra	48
Jan Železný oslavil šedesátiny	48

Z PILOTA STÍHAČKY ASTRONAUTEM

**MAJOR ALEŠ SVOBODA DOKONČIL TŘETÍ FÁZI PŘÍPRAV PRO LET
DO VESMÍRU**

Od kokpitu nadzvukového gripenu přes projekt F-35 až po výcvik Evropské kosmické agentury. Major Aleš Svoboda dokončil třetí fázi astronautické přípravy v ESA a přibližuje se další etapě plánované české mise na oběžnou dráhu. V rozhovoru pro A report popisuje, jak se dnes propojuje svět moderního vojenského letectví, kosmických operací, umělé inteligence a multidoménového bojiště a proč role člověka v technologicky stále vyspělejších systémech zůstává klíčová.

Dnes se pohybujete na průsečíku bojového letectva, projektu F-35 a astronautického výcviku ESA.

Vnímáte, že se tyto světy z hlediska způsobu práce s daty a role člověka v systému začínají stále více přibližovat?

Jednoznačně ano. Moderní vojenské letectví i astronautika se dnes posouvají od prostředí, kde člověk primárně „ovládal stroj“, do prostředí, kde člověk řídí a interpretuje obrovské množství dat a funguje jako součást rozsáhlého propojeného systému. To je velmi patrné jak u bojových letounů páté generace, tak při operacích na Mezinárodní vesmírné stanici (ISS).

Například F-35 není jen letadlo v klasickém smyslu. Je to uzel v síti, který sbírá, slučuje a sdílí informace v reálném čase. Pilot už dnes není pouze „manuální operátor“, ale člověk, který musí chápat širší operační obraz, prioritizovat informace a dělat rozhodnutí v komplexním prostředí. A velmi podobně funguje i astronautika. ISS je obrovský mezinárodní systém propojující posádku, pozemní střediska, logistiku, robotické systémy i vědecké experimenty.

V obou případech roste význam autonomie, umělé inteligence a automatizace. Současně ale paradoxně ještě více roste význam člověka. Technologie dnes dokážou filtrovat informace a podporovat rozhodování, ale odpovědnost za konečné rozhodnutí zůstává na člověku. To je podle mě jedna z nejdůležitějších paralel

mezi moderním vojenským letectvím a pilotovanými kosmickými lety.

Podíle se na přípravách zavádění F-35 do Armády České republiky a současně jste ukončil třetí fázi výcviku v ESA. V obou prostředích už člověk není pouze pilotem či astronautem, ale součástí rozsáhlého propojeného systému. Jak moc se podle vás mění samotná role moderního vojenského pilota?

Role pilota se mění poměrně zásadně. Historicky byl pilot často vnímán především jako člověk, který perfektně ovládá letoun a zvládá jeho fyzické limity. To samozřejmě stále platí, ale dnes už to nestačí. Moderní pilot musí fungovat jako manažer informací, taktický koordinátor a často i součást širšího systému velení a řízení.

U platformy jako F-35 je schopnost správně pracovat s daty a chápat souvislosti minimálně stejně důležitá jako samotné pilotní schopnosti. Pilot musí umět rychle filtrovat informace, rozpoznat priority a správně se rozhodovat v prostředí, kde se situace velmi rychle mění. Přibývá také důraz na spolupráci mezi jednotlivými doménami, tedy vzduchem, zemí, kyberprostorem nebo kosmickými systémy.

A právě tady vidím velký průnik s orbitální misí. Astronaut dnes také není „jen člověk ve vesmíru“. Je součástí rozsáhlého mezinárodního operačního ekosystému, kde musí spolupracovat s odborníky z mnoha oborů,

pracovat s technologicky velmi komplexními systémy a současně zvládat vysokou míru odpovědnosti.

O vojenských pilotech se často říká, že mají pro astronautický výcvik ideální základ. Které konkrétní návyky, postupy nebo mentální nastavení z bojového letectví vám během výcviku ESA nejvíce pomáhaly a které jste naopak musel vědomě přehodnotit?

Velkou výhodou vojenského letectví je práce pod tlakem, disciplína a schopnost fungovat v prostředí, kde není prostor pro improvizaci bez přípravy. V bojovém letectvu člověk funguje v jasném cyklu plánování, briefingu, samotného provedení mise a následného debriefingu. Tento přístup je kosmickým letům velmi blízký.

Během astronautického výcviku mi hodně pomáhají také návyky spojené s prioritizací úkolů a práci s velkým množstvím informací. Pilot je zvyklý rychle vyhodnocovat situaci, pracovat s checklisty, standardními postupy a současně si udržet situační povědomí o širším kontextu mise. Co jsem ale musel částečně přehodnotit, byla míra specializace a spolupráce v některých oblastech. V astronautice je potřeba velmi úzce spolupracovat s odborníky z mnoha různých oborů. Člověk si rychle uvědomí, že úspěch mise stojí na obrovském množství lidí a na schopnosti efektivně sdílet informace napříč týmy.

Ve vojenském letectví i astronautice hraje zásadní roli práce s chybou, debriefing a otevřená komunikace uvnitř týmu. V čem je podle vás kultura práce s chybou v ESA odlišná od prostředí vojenského letectva?

V obou prostředích je práce s chybou naprosto zásadní, protože důsledky mohou být velmi vážné. Zároveň ale obě prostředí spojuje jedna důležitá věc: chyby nesmějí být tabu. Pokud lidé nemají možnost otevřeně mluvit o problémech, systém přestává fungovat bezpečně.

Ve vojenském letectví je tento princip samozřejmě velmi silný, ale operační prostředí bývá často dynamičtější a časově intenzivnější. V astronautice je někdy větší prostor pro detailní analytický přístup. Na druhou stranu disciplína, standardizace a důraz na procedury jsou v obou světech velmi podobné.

V kokpitu bojového letounu jste zvyklý pracovat s vysokou informační saturací a rozhodovat v řádu sekund. Jak se liší kognitivní zátěž astronauta během simulací a výcviku pro Mezinárodní vesmírnou stanici?

V bojovém letectví je často dominantní časový tlak. Situace se může během několika sekund zásadně změnit a člověk musí velmi rychle reagovat. Kognitivní zátěž je intenzivní, ale často krátkodobá a vysoce dynamická.

V astronautice bývá zátěž jiného typu. Operace na ISS jsou extrémně komplexní a vyžadují dlouhodobou koncentraci, preciznost a schopnost pracovat s velkým množstvím technických detailů. Člověk musí neustále přemýšlet několik kroků dopředu a současně

koordinovat svou činnost s pozemními týmy, ostatními členy posádky i plánem celé stanice. Specifické je také prostředí mikrogravitace. I relativně jednoduché úkony se ve stavu beztláče mění a člověk musí vědomě přizpůsobovat způsob práce. Mozek je zatížen nejen technickými úkoly, ale i adaptací na samotné prostředí.

V prostředí ESA spolupracujete s lidmi z různých zemí, agentur i technických oborů. Jak důležitá je dnes pro moderního pilota schopnost fungovat v multidisciplinárním a mezinárodním týmu?

Dnes je to naprosto klíčová schopnost. Moderní vojenské operace i kosmické mise jsou natolik komplexní, že je není možné úspěšně zvládnout izolovaně. Člověk musí umět komunikovat s odborníky z různých oblastí, chápat jejich pohled na problém a efektivně spolupracovat napříč týmy i kulturami.

V kosmických agenturách, jako je ESA, je to velmi dobře vidět každý den. Posádky, instruktoři i technické týmy jsou mezinárodní a multidisciplinární. Člověk pracuje s inženýry, lékaři, operátory, vědci i specialisty na robotiku nebo komunikační systémy. Úspěch mise stojí na schopnosti tyto různé pohledy propojit.

Podobným směrem se posunulo i vojenské letectví. Současný pilot už dávno nefunguje jen uvnitř vlastní letky. Je součástí širšího

*Ministr obrany Jaromír Zůna
s Alešem Svobodou*

aliančního a multidoménového prostředí, kde schopnost spolupráce a sdílení informací přímo ovlivňuje efektivitu celé operace.

Jaké jsou vaše nejbližší profesní úkoly a priority v rámci služby u Vzdušných sil Armády České republiky, zejména ve vztahu k projektu F-35 a budoucímu směřování vojenského letectva?

Mojí prioritou zůstává služba u Vzdušných sil Armády České republiky a pokračující práce na projektu letounu páté generace. Zavádění F-35 představuje pro české letectvo generační změnu a zároveň velkou příležitost posunout schopnosti Armády České republiky směrem k moderním multidoménovým operacím. Vedle technologické stránky je důležitá i otázka lidského faktoru. To je oblast, kde vidím velmi zajímavé paralely mezi zkušenostmi z kosmického programu a budoucností vojenského letectví. Jsem rád, že budu moci zkušenosti přenést zpět do projektu F-35

a konkrétně pak přímo do nových letek, počítažmo křídla, které bude okolo platformy F-35 vznikat.

Co vás čeká v nejbližších dnech v rámci iniciativy Česká cesta do vesmíru?

Nejdůležitějším prvkem širší národní iniciativy Česká cesta do vesmíru je realizace mise českého astronauta na ISS, která bude probíhat pod vedením Evropské kosmické agentury a jejíž příprava se již rozběhla. Nyní probíhají finální fáze jednání a intenzivní koordinace mezi českou stranou, ESA, průmyslovými partnery a americkou NASA. Součástí projektu je také příprava českých vědeckých experimentů, technologických demonstrací a vzdělávacích aktivit.

Velmi důležitou součástí je i komunikace směrem k veřejnosti a zapojení českých firem, univerzit a výzkumných institucí. Naším cílem je dlouhodobé propojení výzkumu, technologií, vzdělávání a mezinárodní spolupráce.

Jaké budou vaše další konkrétní kroky v rámci přípravy a kdy se výcvik přesune do konkrétní „mission-specific“ rovině?

Ukončení třetí fáze výcviku ESA představuje důležitý milník, protože se výcvik následně posune od obecné astronautické přípravy směrem ke konkrétním operačním činnostem. Další příprava bude záviset na přesném harmonogramu výcviku posádky pro plánovanou misi, ale obecně se bude stále více zaměřovat na konkrétní systémy, procedury a scénáře. Mission-specific training znamená detailní výcvik na konkrétní typ návratového modulu a nosné rakety, na jednotlivé části amerického orbitálního segmentu ISS, přesné postupy během mise, práci s experimenty, simulace nouzových situací nebo koordinaci s konkrétními pozemními týmy. Z velké části bude probíhat ve Spojených státech.

Text: tým mjr. A. Svobody, foto: David Markovič, Novospace,

Salik Sláma, Jan Schejbal a archivy Aleše Svobody a České cesty do vesmíru

BEZPILOTNÍ PROSTŘEDKY – NEJVIDITELNĚJŠÍ PRVKY MODERNÍHO BOJIŠTĚ

Průzkumné týmy působily v Boleticích, místa velení fungovala na Libavě vzdálené stovky kilometrů. Do prostoru vstupovaly drony, komunikaci ovlivňovalo rušení a informace musely proudit rychle, přesně a bezpečně. Tak vypadala část cvičení Ghost Hunters 2026, největší letošní prověrka průzkumných a zpravodajských jednotek Armády České republiky. Do výcviku se zapojilo více než 1 000 vojáků. Cvičení organizoval 53. pluk průzkumu a elektronického boje, který jej pravidelně připravuje jednou za dva roky.

Cvičení bylo zaměřeno na komplexní nasazení jednotek zpravodajského zabezpečení, průzkumu a elektromagnetického boje. V praxi jde o prověrku schopností takzvaných očí a uší armády – tedy jednotek, které zajišťují informace nezbytné pro rozhodování velitelů.

Bojiště bez pevného zázemí

Letošní ročník výrazně reagoval na vývoj současných konfliktů. Ty ukazují, že moderní bojiště klade stále větší nároky na mobilitu, rychlost, odolnost a schopnost působit i v podmínkách, kdy není možné spoléhat na pevné zázemí.

Vojáci proto cvičili v několika vzdálených lokalitách zároveň. Průzkumné týmy operovaly například ve vojenském újezdu Boletice, zatímco místa velení byla rozmístěna na Libavě. Výcvik tak prověřil nejen činnost jednotek v terénu, ale také schopnost velení, spojení a sdílení informací na velké vzdálenosti v podmínkách, které se blíží reálnému nasazení.

„Už si nemůžeme dovolit řídit operace z velkých statických míst velení. Musíme být schopni rychle se přesouvat a fungovat i v omezených podmínkách,“ říká řídící cvičení podplukovník Michal Pírek. Právě decentralizovaná místa velení, odolné spojení a rychlé předávání informací patří mezi klíčové prvky celého výcviku.

Od senzoru k rozhodnutí

Úkolem průzkumných a zpravodajských jednotek není pouze shromažďovat data. Skutečná hodnota jejich práce vzniká až ve chvíli, kdy se z jednotlivých poznatků stane využitelná informace pro velitele.

Během cvičení si proto vojáci procvičili celý řetězec činností. Od nasazení senzorů v prostoru operace přes shromažďování a vyhodnocení dat až po vytvoření konkrétních výstupů pro velení. Do tohoto procesu se zapojovaly průzkumné skupiny, bezpilotní prostředky, specialisté elektromagnetického boje i analytici, kteří získané informace zpracovávali a předávali dál. To vše za podpory hydrometeorologů a geografů, ale i ostatních vojenských odborností, jako je logistika, zdravotníci a mnoho dalších.

Výsledkem jsou přehledy situace nebo informace o aktivitách protivníka, které pomáhají velitelům na všech úrovních velení rozhodovat. Ghost Hunters tak nebylo jen procvičení jednotlivých odborností. Prověřilo celý systém – od prvního zachyceného signálu nebo pozorování v terénu až po informaci, která se dostane k veliteli.

Drony, rušení i skryté senzory

Významnou roli hrály během cvičení bezpilotní prostředky. Ty dnes patří mezi nejviditelnější prvky moderního bojiště a jejich využití se promítá do činnosti prakticky všech jednotek. Vojáci pracovali s malými průzkumnými drony přímo v terénu. Současně byli do výcviku zapojeni specialisté na zpravodajství, průzkumné skupiny i prostředky elektromagnetického boje. Mezi nasazenými systémy byly například pasivní sledovací prostředek DPET

nebo mobilní rušiče STARKOM. Výcvik zároveň sloužil i k ověření nově zaváděných technologií v praxi. Velký důraz byl kladen také na oblast counter-UAS, tedy ochranu proti bezpilotním prostředkům. Armáda dnes musí umět drony nejen využívat, ale také se proti nim bránit. Vojáci proto procvičovali postupy, které pomáhají snížit riziko odhalení a zvýšit šanci jednotek přežít v prostoru pod neustálým dohledem.

Realistický protivník a tlak prostředí

Aby mělo cvičení skutečný smysl, musely mít jednotky co sledovat, vyhodnocovat a předávat dál. Součástí Ghost Hunters proto byla rozsáhlá rozehra, v níž proti jednotkám 53. pluku působily mechanizované jednotky, logistické jednotky, příslušníci speciálních sil a řada dalších.

Do výcviku se zapojilo také letectvo, které zajišťovalo například vysazení průzkumníků nebo jejich zásobování. Vojáci tak působili v podmínkách, které měly přiblížit reálné nasazení, a to včetně rušení komunikace a GPS, působení nepřátelských dronů, logistických omezení a neustálého ohrožení ze vzduchu.

„Vojáky musíme cvičit tak, aby nebyli závislí na ideálních podmínkách. Ty na bojišti nikdy nebudou. Moderní bojový prostor je plný prostředků elektromagnetického boje, nepřetržitého sledování a dronového nebezpečí,“ doplňuje velitel 53. pluku plukovník Ivan Mahr.

Slova velitele dokládá i výpověď rotmistra T. U., operátora dronu, který byl poprvé nasazen jako součást průzkumné skupiny. „Byli jsme několik dní ve skrytu v lese a kolem nás se pohybovali vojáci protivníka třeba jen desítky metrů. Pozorovali jsme je a hlásili jejich pohyb, aniž by o nás věděli,“ popisuje.

Výcvik podle něj nebyl náročný jen kvůli samotnému úkolu. „Většinu dní v terénu přšelo, a zvládnout v takových podmínkách i základní věci, jako je udržení tepelného komfortu, nebylo vůbec jednoduché. Přesto to pro mě byla velmi přínosná zkušenost,“ dodává.

Certifikace pro zahraniční operaci

Ghost Hunters 2026 nemělo pouze výcvikový charakter. Jedním z hlavních úkolů byla také certifikace průzkumné rot, která bude v průběhu roku nasazena v zahraniční operaci v Litvě, kde bude plnit reálné úkoly

v rámci aliančního uskupení. Cvičení zároveň umožnilo ověřit současné i nově zaváděné systémy, postupy a softwarové nástroje. Ty mají zpravodajským jednotkám pomáhat při sdílení informací a komunikaci nejen v rámci Armády České republiky, ale také s aliančními partnery.

Informace rozhodují

Cvičení Ghost Hunters 2026 důkladně prověřilo schopnosti jednotek 53. pluku průzkumu a elektronického boje. Ukázalo, co funguje, ale také oblasti, ve kterých je potřeba dál zlepšovat postupy, technologie i vzájemnou součinnost.

Současné konflikty potvrzují, že rozhodující není pouze síla zbraní. Stejně důležitá je schopnost včas zjistit, co se v prostoru děje, správně to vyhodnotit a rychle předat dál. Právě v tom spočívá úloha jednotek zpravodajského zabezpečení a elektromagnetického boje. Dávají velitelům jasnější obraz situace a pomáhají jim rozhodovat v prostředí, kde může mít každá informace zásadní význam.

Text a foto: kpt. Jan Králíček

VÝCVIK SPOJIL PROFESIONÁLY I ZÁLOŽÁKY

Na Novém vodním cvičišti v Litoměřicích se v květnu letošního roku rozburácely motory člunů, na březích se objevila těžká technika. Hladina Labe se proměnila v prostor intenzivního ženijního výcviku. Příslušníci 152. ženijního praporu zde procvičovali stavbu pontonových přívozů a pontonových mostů, jednu z nejsložitějších a zároveň nejcennějších schopností ženijního vojska.

Překonání vodní překážky patří k úkolům, které se mohou zdát na první pohled jednoduché. Ve skutečnosti jde o mimořádně náročnou činnost, ve které se setkávají přesnost, zkušenost, rychlost, fyzická práce i souhra celého týmu. Každý pohyb na břehu i na vodě má své místo. Každý povel musí přijít včas. Každý člun, pontonový díl, vozidlo i voják jsou součástí jednoho společného úkolu – otevřít cestu tam, kde ji vodní tok přirozeně uzavírá.

Cvičení 152. ženijního praporu pod velením podplukovníka Jana Albrechta se zaměřilo na stavbu pontonových přívozů a pontonových mostů k překonání vodní překážky. V Litoměřicích jí bylo Labe, řeka s výrazným proudem, proměnlivými podmínkami a zároveň dlouhou vazbou na ženijní výcvik. Právě takové prostředí umožňuje vojákům procvičit nejen standardní postupy, ale také reakce na situaci, které se na vodě mění každou minutu.

Výcvik na vodě má svoje specifika

„Nestačí znát techniku a postupy, vojáci musí umět pracovat s proudem, prostorem, časem i rizikem. Cílem cvičení bylo sladit síly pontonové roty, aktivní zálohy a podpůrných prvků tak, abychom získali ještě větší jistotu při výstavbě prostředků k překonání vodní překážky,“ uvedl velitel 152. ženijního praporu podplukovník Jan Albrecht. Do výcviku se zapojily desítky vojáků. Vedle pontonové roty

152. ženijního praporu se cvičení účastnila také pontonová rota aktivní zálohy 152. ženijního praporu. Společný výcvik profesionálních vojáků a záložáků měl zásadní význam. Překonání vodní překážky je schopnost, kterou nelze udržovat pouze teoreticky. Vyžaduje pravidelný praktický nácvik, sešranost, znalost techniky i důvěru mezi jednotlivými družstvy v případě, že dojde k neočekávaným událostem a záchraně vojáků z vody.

Vojáci využívali motorové čluny, člun Veronika MO-2000, gumové čluny, soupravy mostové pontonové PMS, multilifty i vozidla Tatra T810. Vše dohromady vytvářelo systém, který musí fungovat přesně a spolehlivě. Technika sama o sobě však nestačí. Rozhodující je člověk, který ji ovládá, zná její možnosti a dokáže ji bezpečně použít v podmínkách vodního toku.

Právě v tom je pontonářský výcvik jedinečný. Nejde jen o přepravu materiálu nebo mechanickou stavbu mostu. Jde o schopnost v krátkém čase vytvořit funkční přechod přes překážku, která by jinak zpomalila nebo zastavila pohyb jednotek. Pontonový přívoz umožňuje přepravit osoby, vozidla i techniku na druhý břeh. Pontonový most pak dokáže na určitou dobu nahradit chybějící nebo poškozenou infrastrukturu. V bojové i krizové situaci může právě taková schopnost rozhodnout o tempu operace, dostupnosti pomoci nebo možnosti pokračovat v plnění úkolu.

Ženíjní podpora v rámci Aliance

Tato odbornost má význam nejen pro Armádu České republiky. Schopnost rychle a bezpečně překonávat vodní překážky je důležitou součástí ženijní podpory také v aliančním prostředí. V případě společného nasazení může být využitelná při podpoře pohybu vlastních i spojeneckých jednotek NATO. Českým ženistům tak dává schopnost, kterou mohou nabídnout nejen doma, ale také v širším rámci alianční spolupráce.

„Ženíjní vojsko je často tím, kdo umožňuje ostatním jednotkám pokračovat v činnosti. Překonávání vodních překážek je schopnost, která má vysokou odbornou hodnotu a zároveň praktický dopad na celé uskupení. To, co vojáci v Litoměřicích cvičili, není izolovaná dovednost jedné jednotky. Je to schopnost, kterou může Armáda České republiky využít ve prospěch vlastních sil i spojenců,“ řekl velitel 15. ženijního pluku plukovník Jiří Machoň.

Správné postupy zajistí jistotu provedení

Cvičení na Labi mělo jasný rytmus. Příprava techniky, spuštění člunů na vodu, manipulace s pontonovými prvky, spojování jednotlivých částí, zajištění stability, řízení pohybu na vodní hladině i navedení prostředků do správné polohy. Každá činnost navazovala na další. Na břehu se pohybovala kolová technika, na vodě pracovaly posádky člunů a mezi nimi probíhala neustálá komunikace. V prostředí, kde proud řeky ani počasí nečekají na ideální podmínky, se ukazuje skutečná hodnota výcviku. K výcviku se připojili i vojáci z povolání ze 44. lehkého motorizovaného praporu a Krajského vojenského velitelství Liberec.

Pro pontonáře je důležité, aby si opakovaně ověřovali nejen správnost postupů, ale i vlastní jistotu. Na vodě se chyby rychle násobí. Nepřesné navedení pontonového dílu, špatné načasování manévru nebo zpožděná reakce mohou ovlivnit práci celého týmu. Proto se při výcviku klade důraz na kázeň, soustředění a schopnost předvídat. Výsledkem nemá být jen splnění úkol, ale jednotka, která ví, že se na sebe její příslušníci mohou spolehnout.

Teorie ověřená praxí

Významnou roli sehrála aktivní záloha. Její zapojení potvrdilo, že specializované schopnosti ženijního vojska je potřeba rozvíjet napříč celým systémem. Záložáci se při výcviku dostali přímo k praktickým činnostem, které vyžadují zkušenost a opakování. Společná práce s profesionálními vojáky zároveň posiluje schopnost jednotky fungovat jako jeden celek, bez ohledu na to, zda jednotliví příslušníci slouží v pravidelném výkonu služby, nebo v aktivní záloze.

„Pontonář se učí především praxí. Musí vědět, co udělá technika, jak se bude chovat proud a jak na jeho práci navazují ostatní. Jistota vzniká opakováním a společným výcvikem. Právě to bylo v Litoměřicích nejdůležitější,“ doplnil podplukovník Albrecht.

„Litoměřice mají pro ženijní vojsko mimořádný význam. Setkání bývalých velitelů se

současnými vojáky ukázalo, že tradice zde není jen slovo. Je to zkušenost, kterou přebírá další generace ženistů a rozvíjí ji v podmínkách dnešní armády,“ uvedl plukovník Machoň.

Cenná spolupráce profesionálů se záložáky

Dvanáctidenní výcvik na Novém vodním cvičišti tak prověřil víc než jen techniku. Ukázal schopnost plánovat, řídit a provádět složité ženijní činnosti v reálném prostředí. Potvrdil význam spolupráce profesionálních vojáků a aktivní zálohy. Připomněl, že překonávání

vodních překážek je jednou z těch schopností, které nejsou vidět každý den, ale ve správný okamžik mohou mít zásadní význam.

Když se na hladině Labe spojí pontonové díly a mezi břehy vznikne cesta, je v tom vidět podstata ženijní práce. Ženisté nepřekonávají jen řeku. Překonávají překážku, která stojí mezi úkolem a jeho splněním. A právě proto má výcvik, jaký v Litoměřicích absolvoval 152. ženijní prapor, hodnotu nejen pro jednotku samotnou, ale i pro celou Armádu České republiky a její spojence.

Text a foto: kpt. Petra Mikšíková

FITNESS ARMY

**Nové fitness na Měříně bude propojovat
vrcholový sport, armádu a civilní veřejnost**

Projekt Fitness Army se Vám otevře již v září tohoto roku

Projekt Fitness Army se otevře již v září tohoto roku v nově vybudované dvoupodlažní sportovní hale hotelu VZ Měřín** superior.

Moderní fitness centrum nabídne silovou a kardio zónu, dva cvičební sály, 85 posilovacích strojů a kapacitu přibližně 60 osob.

Na jeho podobě spolupracovali odborníci, trenéři ASC Dukla i zástupci armádní tělovýchovy. Fitness tak bude sloužit běžným návštěvníkům, vrcholovým sportovcům i vojákům. Projekt podporují také známí sportovci, například Eva Adamczyková, Martin Fuksa, Josef Dostál, Dominik Humburger a David Dvořák.

Primárně bude centrum využíváno účastníky preventivní rehabilitace, otevřeno však bude i hotelovým hostům a veřejnosti z regionu Posázaví. Součástí nabídky bude také tematický merch a další benefity pro návštěvníky.

Těšíme se na Vaši návštěvu nového fitness centra **Fitness Army**.

ČEŠI POPRVÉ S VRTULNÍKY VENOM

Deset letek z devíti států, padesátka letadel a vrtulníků. Tak vypadalo letošní květnové cvičení NATO Tiger Meet 2026. Tradiční setkání tzv. tygřích letek s kočkovitou šelmou ve znaku nabídlo i tentokrát realistické náměty reagující na aktuální hrozby v duchu hesla Train as you Fight, tedy Cvič, jak budeš bojovat.

Náměšťská 221. vrtulníková letka je členem této Asociace tygřích letek již od roku 2001. Na řeckou vojenskou základnu v Araxos vůbec poprvé vyslala dvojici nových vrtulníků UH-1Y Venom.

„Nové vrtulníky systému H-1 přichází s novými schopnostmi a možnostmi. Je to dáno zejména modernější technikou, která umožňuje posádce snáze vyhledávat a zaměřovat cíle na větší vzdálenost, letovými vlastnostmi a ovladatelností vrtulníků i samotnou skladbou výzbroje. Jsou vybaveny moderní komunikační technologií, moderními senzory nebo navigačními systémy pro přesné

zaměření a účinnější palbu. Jsou zde integrovány nejmodernější zbraně a obranné systémy pro posílení bojových schopností, výzbroj vrtulníků systému H-1 je znatelně přesnější a efektivnější,“ vyjmenoval přednosti amerických strojů brigádní generál Petr Slíva, velitel základny.

Od přepravy po záchranu pilotů

Češi podle velitele letecké části českého kontingentu kapitána M. B. měli v Řecku na starosti různé mise od přepravy a zasažení či vyzvednutí speciálních jednotek, nácviků přímé palebné podpory až po mise

na záchranu sestřelených pilotů C-SAR. V týmu byli většinou s italskými vrtulníky HH-101 Caesar.

„Pro posádky je přínosem zejména mezinárodní spolupráce na taktické úrovni jak se stíhacími letouny, tak s leteckými návodčími a speciálními silami v komplexních misích v neznámém terénu. Pro technický personál je pak výzvou působení v polních podmínkách a mezinárodním prostředí,“ doplnil.

Členství v Asociaci tygřích letek je prestižní záležitostí a podle českých vrtulníkůřů vytváří kamarádství a vazby, které jsou při společném mezinárodním působení jednoznačnou

výhodou. Historicky první setkání dvou tygrů letek z USA a Velké Británie, které spojovalo právě to, že měly kočkovitou šelmu ve svém znaku, se odehrálo ve Woodbridge v roce 1961. Tehdy vznikla tradice pravidelných setkání, která přetrvává dodnes. Z malé akce se stalo největší letecké cvičení na evropském kontinentu, jehož nedílnou součástí je letecko-taktické cvičení zaměřené na plánování a provádění společných leteckých operací.

Letos si asociace připomíná pětadesáté výročí. Jejím cílem je podpora spolupráce mezi leteckými silami, rozvoj interoperability a také upevňování silných osobních vazeb mezi členy jednotlivých letek. V komunitě „tygrů“ má velkou váhu reputace jednotky i její aktivní účast na společných cvičeních a tradicích.

*Text: plk v. v. Jaroslav Špaček a Štěpánka Triletá,
foto: archiv 221. vrtulníkové letky*

EMBRAER S UNIKÁTNÍ KAMUFLÁŽÍ

Do České republiky brzy dorazí první ze dvou transportních letounů Embraer C-390 Millennium, které pořídila Armáda ČR. Už na první pohled zaujme neobvyklou kamufláží. Nejde o estetiku, ale o funkci – rozbít siluetu stroje a zkomplikovat jeho čitelnost pro pozorovatele. Autorem návrhu je akademický malíř Pavel Holý z Vojenského historického ústavu Praha, který na finální podobu dohlížel přímo v Brazílii u výrobce letounu.

Na tvorbě kamufláží pro vojenskou techniku se Vojenský historický ústav Praha podílí v několika projektech Armády ČR.

Kamufláž ztěžuje přehled o letadle

„Vojenský historický ústav Praha spolupracuje s Armádou ČR na kamuflážích strojů dlouhodobě. Pavel Holý se podílel například na vzhledu vrtulníků AH-1Z Viper a UH-1Y Venom, vládního Airbusu A319CJ nebo letounu L-159 Alca v kamufláži spitfiru generála Peřiny;“ připomněl ředitel VHÚ Praha brigádní generál Aleš Knížek. Pavel Holý u nového transportního letounu vycházel z jednoduché otázky: jak ztížit pozorovateli odhad vzdálenosti, velikosti nebo směru letu stroje.

„Letadlo samozřejmě nezmizí. Kamufláž ale může zkomplikovat odhad, jak daleko je a kam přesně letí,“ vysvětluje. Právě proto se nesnažil letoun ozdobit, ale naopak narušit jeho siluetu. Tmavé a světlé plochy na sebe nenavazují tak, jak by člověk očekával, některé části opticky ustupují, jiné splývají s pozadím.

Obraz ukazuje, že na obloze nic není

Při návrhu se inspiroval opačným principem, než jaký používá při malování svých hyperrealistických obrazů. Zatímco na plátně se snaží diváka přesvědčit, že vidí něco, co na obraze ve skutečnosti není, u kamufláže chce naopak pozorovatele přesvědčit, že na obloze možná není nic, i když tam něco je.

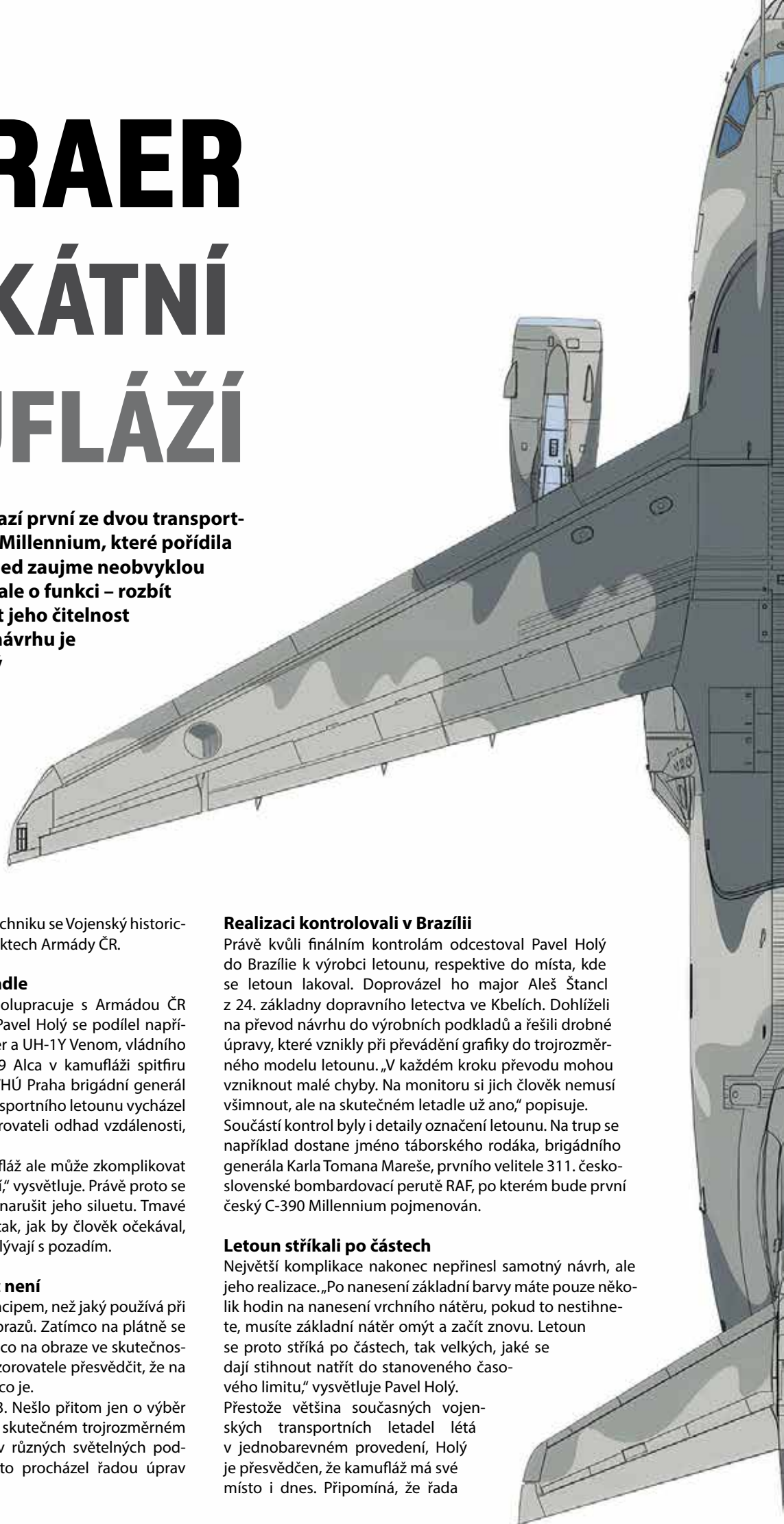
Návrh vznikl od podzimu roku 2023. Nešlo přitom jen o výběr barev. Kamufláž musela fungovat na skutečném trojrozměrném letadle, z různých úhlů pohledu a v různých světelných podmínkách. Každý grafický prvek proto procházel řadou úprav a konzultací.

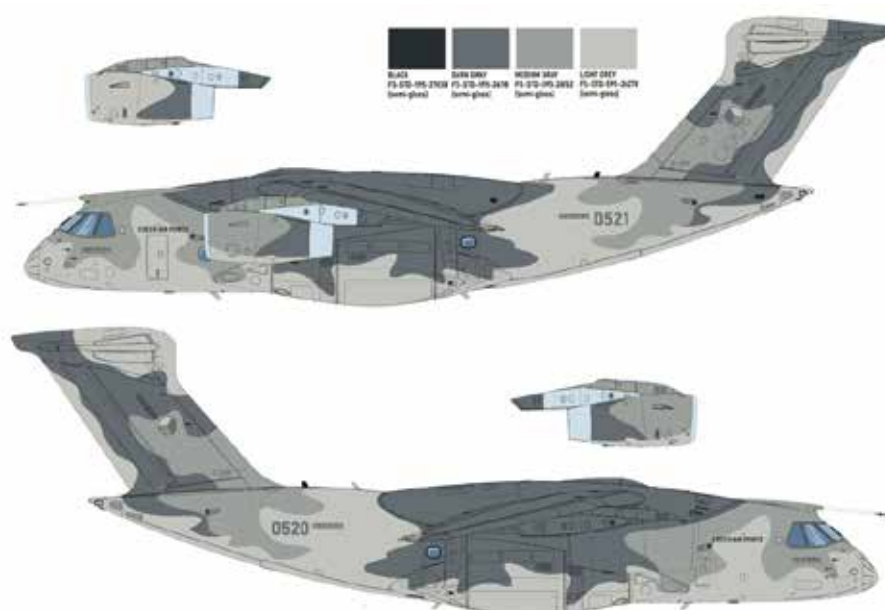
Realizaci kontrolovali v Brazílii

Právě kvůli finálním kontrolám odcestoval Pavel Holý do Brazílie k výrobci letounu, respektive do místa, kde se letoun lakoval. Doprovázeli ho major Aleš Štanc z 24. základny dopravního letectva ve Kbelích. Dohlíželi na převod návrhu do výrobních podkladů a řešili drobné úpravy, které vznikly při převádění grafiky do trojrozměrného modelu letounu. „V každém kroku převodu mohou vzniknout malé chyby. Na monitoru si jich člověk nemusí všimnout, ale na skutečném letadle už ano,“ popisuje. Součástí kontrol byly i detaily označení letounu. Na trup se například dostane jméno tábořského rodáka, brigádního generála Karla Tomana Mareše, prvního velitele 311. československé bombardovací perutě RAF, po kterém bude první český C-390 Millennium pojmenován.

Letoun stříkali po částech

Největší komplikace nakonec nepřinesl samotný návrh, ale jeho realizace. „Po nanesení základní barvy máte pouze několik hodin na nanesení vrchního nátěru, pokud to nestihnete, musíte základní nátěr omýt a začít znovu. Letoun se proto stříká po částech, tak velkých, jaké se dají stihnout natřít do stanoveného časového limitu,“ vysvětluje Pavel Holý. Přestože většina současných vojenských transportních letadel létá v jednobarevném provedení, Holý je přesvědčen, že kamufláž má své místo i dnes. Připomíná, že řada

armád, které počítají s nasazením v rizikových oblastech, od vícebarevných nátěrů nikdy úplně neustoupila.

Dva letouny, stejná kamufláž

První český Embraer C-390 Millennium bude sloužit především k přepravě osob a nákladu, zdravotnickým transportům, výsadkovým operacím a rovněž k hašení. Druhý stroj by měla Armáda ČR převzít v roce 2027. Oba letouny ponесou stejnou kamufláž a lišit se budou pouze identifikačními čísly a jmény.

Text: VHÚ Praha, foto: VHÚ Praha a Embraer

RAMSTEIN FLAG 2026: OD NORSKA AŽ PO ŠPANĚLSKO

V červnu letošního roku se vzdušný prostor od jižní až po severní Evropu stal dějištěm jednoho z nejvýznamnějších aliančních leteckých cvičení současnosti Ramstein Flag 2026. Uskutečnilo se v široké části Evropy, od norského Bodo až ke španělskému pobřeží a zapojilo se do něj 150 letounů z 19 členských států NATO, jejichž piloti a další personál museli zvládnout 150 misí denně.

Za Armádu České republiky se cvičení zúčastnilo pět letounů JAS-39 Gripen z 21. základny taktického letectva Čáslav a přibližně 50 příslušníků létajícího, pozemního a zabezpečujícího personálu. Česká účast nebyla symbolická. Gripeny působily ze švédské základny Kalax a plnily bojové letové úkoly v rámci mnohonárodních misí ve vzdušném prostoru Norska a Švédska.

Konkrétní mise, konkrétní schopnosti

Ramstein Flag 2026 nebylo cvičením pro cvičení. Každý scénář, každá mise byla navržena tak, aby procvičila schopnosti, které NATO v současném bezpečnostním prostředí potřebuje.

Mezi klíčové cíle letošního ročníku patřil nácvik průniku a neutralizace sofistikované sítě nepřátelské protivzdušné obrany – v aliančním žargonu označované jako CA2AD (Counter Anti-Access/Area Denial). Moderní protivník disponoval vícevrstvou obranou, která měla za cíl uzavřít vzdušný prostor. Prolomit ji vyžadovalo precizní koordinaci a taktiky, které nešlo improvizovat.

Ochrana před útoky raket

Dalším pilířem byla integrovaná protivzdušná a protiraketová obrana (IAMD), tedy schopnost chránit alianční území před koordinovanými útoky raket a bezpilotních systémů různých typů. Zkušenosti z konfliktu na Ukrajině

ukázaly, jakou roli tyto hrozby hrají v moderní válce. Třetím prvkem bylo Agile Combat Employment (ACE) – zvýšení odolnosti a životaschopnosti leteckých sil rozptýlením, flexibilitou a schopností operovat z nestandardních nebo záložních letišť. Cvičení intenzivně testovalo také sdílení dat a informací v reálném čase mezi spojenci – základ multidoménového způsobu vedení operací.

Klíčové pro mnohonárodní operace

„Cvičení Ramstein Flag bylo klíčové pro přípravu našich vzdušných sil na vedení moderních mnohonárodních operací. Společný výcvik se spojenci posiluje interoperabilitu, bojovou připravenost i schopnost rychlé reakce na

bezpečnostní hrozby. Současně představuje důležitý prvek kolektivního odstrašení a jasný důkaz jednoty a odhodlání Aliance bránit své území i hodnoty," uvedl velitel Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Čepelka. Získané zkušenosti přitom nekončí u individuálních dovedností pilotů. Promítají se do rozvoje doktríny, taktik a postupů, které AČR využívá při přípravě sil vyčleňovaných do aliančních úkolů – a které budou relevantní i v době, kdy gripeny v čáslavských hangárech nahradí letouny páté generace F-35.

Historický milník: AIRCOM poprvé v plném velení

Cvičení Ramstein Flag 2026 přineslo zásadní novinku, která z něj udělala historický mezník aliančního výcviku. Poprvé v historii cvičení převzalo plnou odpovědnost za jeho plánování, koordinaci a řízení přímo Velitelství spojeneckých vzdušných sil NATO – Allied Air Command (AIRCOM), které za normálních okolností odpovídá za vzdušné operace Aliance v míru, krizi i ozbrojeném konfliktu. Nešlo o symbolické gesto. Přímé velení ze strany AIRCOM znamenalo, že cvičení realisticky procvičovalo alianční procesy velení a řízení na strategické a operační úrovni, tedy přesně tak, jak by fungovaly při skutečné aktivitaci článku 5 Severoatlantické smlouvy. Procvičovala se schopnost koordinovat rozsáhlé letecké operace na velké části evropského kontinentu jako jeden celek.

Velitel Allied Air Command generálporučík Jason Hinds k rozsahu cvičení uvedl: „Ramstein Flag 2026 probíhalo od nejsevernějších

oblastí Norska až po jižní část Španělska. Toto cvičení odráželo náš dlouhodobý závazek poskytovat Alianci vzdušnou a kosmickou sílu, kterou potřebuje každý den.“

Dvě fronty najednou: sever i jih Evropy

Jedním z nejambicióznějších prvků letošního cvičení byla jeho geografická šíře. Vzdušné operace probíhaly současně ve dvou geograficky oddělených prostorech – v severní a jižní Evropě. Tento koncept nebyl cvičnou abstrakcí. Odpovídal reálným požadavkům kolektivní obrany NATO, kde by Aliance mohla být nucena reagovat na více krizových situací v různých částech svého území zároveň. Hlavními hostitelskými státy byly Dánsko, Finsko, Norsko, Švédsko a Španělsko. Operace probíhaly na více než 15 operačních lokalitách a zapojilo se do nich 19 členských států NATO. Vzdušný prostor Švédska, Finska a Norska – se základnami v Luleå a Bodo jako operačními uzly – v červnu doslova pulzoval aliančním provozem.

150 letounů, 150 misí denně

Rozsah Ramstein Flag 2026 hovořil sám za sebe. Do cvičení bylo nasazeno více než 150 aliančních letounů, od bojových stíhaček přes podpůrné stroje až po systémy aliančního dohledu – letouny včasné výstrahy AWACS a strategické bezpilotní průzkumné systémy RQ-4D Global Hawk. Denně bylo plánováno přibližně 150 letových úkolů, což odpovídalo podmínkám vysokého operačního tempa, s nímž počítají plány kolektivní obrany NATO.

Návaznost na alianční pohotovost

Ramstein Flag 2026 nebylo izolovanou událostí, ale součástí širšího rámce. Cvičení navazuje na alianční aktivity Enhanced Vigilance Activity (eVA), konkrétně operace Eastern Sentry a Arctic Sentry, a umožňuje konsolidovat zkušenosti získané při jejich průběhu. Společně tyto aktivity potvrzují strategický přechod AIRCOM od tradičního Air Policing k plnohodnotné multidoménové obraně NATO připravené reagovat na celé spektrum současných hrozeb.

Proč na tom záleží

Ramstein Flag 2026 nebylo jen cvičením. Byla to praktická demonstrace toho, že NATO funguje, že 19 různých armád dokáže sdílet vzdušný prostor, velení, datové sítě a taktické postupy jako jeden celek. V době, kdy bezpečnostní prostředí v Evropě prošlo za posledních několik let zásadní proměnou, je tato schopnost cennější než kdykoli dříve. Gripen s českými šachovnicemi nad norskými fjordy není jen pohlednicí ze spojeneckého cvičení. Je konkrétní odpovědí na otázku, zda Česká republika svůj díl aliančního závazku skutečně plní. Cvičení série Flag mají svůj původ ve Spojených státech a řídí se heslem: Trénuj tak, jak bojuješ. Vysoká realističnost scénářů, ostrá operační tempa a zapojení skutečných velitelských struktur – to vše odlišuje tato cvičení od rutinního výcviku. Ramstein Flag je evropskou vlajkovou lodí tohoto konceptu a letošní ročník posunul latku výše než kdykoli předtím.

Text: mjr. Zuzana Sekaninová,

foto: archiv 21. zTL

SPOLEČNÁ HLÍDKA, SDÍLENÁ ODPOVĚDNOST

Príslušníci 6. jednotky Vojenské policie, kteří působí v rámci jednotky Multinational Specialized Unit (MSU) v misi KFOR, se každodenně podílejí na patrolovací činnosti v prostoru operace. Jejich nasazení probíhá ve smíšeném prostředí měst i venkovských oblastí, kde plní úkoly zaměřené na podporu bezpečného a stabilního prostředí.

Každá patrola je předem připravena na základě konkrétních úkolů, které reflektují aktuální situaci v prostoru operace. Mezi klíčové činnosti patří zejména monitorování SASE (Safe and Secure Environment) a podpora FOM (Freedom of Movement). Tyto aktivity představují základní pilíře mise KFOR a jejich naplňování vyžaduje nejen odbornou připravenost, ale i schopnost efektivní komunikace a spolupráce.

Spolupráce a sdílení zkušeností

Právě spolupráce je jedním z nejvýraznějších aspektů činnosti českých příslušníků. Společné hlídky s italskými a moldavskými kolegy významně přispívají ke zvyšování

interoperability a sdílení zkušeností mezi jednotlivými národními prvky. Jednotnost postupů je zajištěna dodržováním standardizovaných operačních postupů (SOPs), což umožňuje plynulé a efektivní působení v mnohonárodním prostředí.

Nedílnou součástí patrolovací činnosti je také kontakt s místním obyvatelstvem. Komunikace probíhá prostřednictvím tlumočnicků a jejím cílem je nejen získávání informací, ale především budování důvěry.

Jednotky posilují důvěryhodnost

„Osobní kontakt hraje v tomto směru zásadní roli – přispívá k posilování důvěryhodnosti jednotek KFOR a napomáhá vytvářet pozitivní

vztah mezi mezinárodními silami a místní komunitou. Reakce obyvatel jsou ve většině případů velmi vstřícné a pozitivní, což potvrzuje význam této činnosti,“ uvedla tisková informační důstojnice (TID) jednotky.

Príslušníci 6. jednotky Vojenské policie tak svým profesionálním přístupem a aktivním zapojením přispívají nejen k plnění operačních úkolů, ale i k dobrému jménu České republiky v rámci aliančního působení. Mise KFOR tak není pouze o přítomnosti sil v prostoru, ale především o každodenní práci v terénu, spolupráci a budování stability, která má dlouhodobý význam pro celý region.

Text: nrtm. Michaela Kolářová, foto: rtn. Zbyněk Mach

K plnění operačního úkolu, zejména k patrolovací činnosti, mají vojáci k dispozici vozidla Toyota Hilux, pokud se jedná o specifický výcvik, používají také vozidla se speciální pancéřovou úpravou.

V rámci patroly probíhá komunikace s místními obyvateli s pomocí tlumočnicka. Vojáci pravidelně navazují přímé interakce a zajímají se například o to, jaký pohled na situaci v Kosovu mají místní obyvatelé.

Fotografie reflektuje navázání rozhovoru v jedné z malých vesnic v prostoru působení.

Patrolovací činnost probíhá na celém území, od městských lokalit až po odlehlé horské oblasti.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NÁMĚŠŤ 2026

BAHNA 2026

LHANÍ ÚČINNĚJŠÍ NEŽ VÝSTŘELY

V současné době sociálních sítí a mediální moci televizních stanic bývá při mezinárodních konfliktech často při utváření veřejného mínění a tlaků na řešení problémů silnější zbraní lhaní a populistické argumenty než samotné výstřely. V našich dějinách to například zabralo již v září 1938...

Ve dnech, kdy němečtí nacisté rozpoutali v českém pohraničí, kterému vnutili pro účinnější efekt dodnes nesmyslně používaný název Sudety, vlnu teroru proti Čechům, Židům a německým antifašistům, nastoupili v Berlíně k informování Evropy o středoevropském problému zcela obyčejní lháři, kteří při ovlivňování zahraničí byli mnohem úspěšnější než bojovníci za „svobodu Sudet“.

Tvorba důkazů

Nacističtí propagandisté byli tehdy mistry tvorby „důkazů“ o krvežízivosti a agresivitě české „soldatesky“. Vždyť i své teroristy z oddílů Sudetendeutsche Freikorps, padlé při útocích na československé území a při vraždách českých hraničářů, uváděli jako oběti útoků na území německé, provedených českými oddíly! Podívejme se například na pár titulků v oficiálním stranickém deníku NSDAP Völkischer Beobachter, vydávaném v Mnichově, z 18. – 20. září 1938:

Titulky v novinách

- Strašlivá zvěrstva českých vrahů a banditů
- Tento zločinný stát musí být rozbit
- Vrahové bez masek
- Sudetoněmecké usedlosti a podniky obětmi žhářství
- Další čtyři oběti české nenávisti
- Češi tajně zakopávají mrtvoly
- Vojenským opaskem umlácen k smrti
- Příšerné zločiny českých bestíí v Krumlově
- Organizovaný lov na lidi na Chebsku
- Děti se učí házet láhve s benzinem
- Zvířecké zločiny českých četníků
- Takhle vraždí husitští ničemové
- Žena v pokročilém těhotenství zbita a pak odvečena
- Kojící matky zbity
- Žena a dítě rozdrceny tankem
- Lesní požár měl zničit celou vesnici, prchající ženy a děti pod palbou strojních pušek
- Česko-komunistické přípravy k hromadnému vyvraždění Němců v Ústí...

Lhal, bojoval, padl

Autorem nejjednodušší metody propagandy, kterou představuje obyčejná drzá lež v podobě záplavy těchto zpráv, byl poskok říšskoněmeckého ministra propagandy a velmistra v tomto směru Josepha Goebbelse (1897–1945) třiatřicetiletý nacistický „novinář“ a esesák Alfred Ingemar Berndt. Dodejme jen, že nakonec se musel kromě lhaní zapojit i do bojování a padl 28. března 1945 u maďarského Veszprému jako důstojník Waffen SS. I když nám historie nabízí tyto odstrašující příklady, zdá se, že se mnozí současní Evropané z ní v mnoha směrech odmítají poučit. Někde si odmítají probíhající válku připustit. Jinde jako v dobách pánů Chamberleina a Daladierů si ve své prostoduchosti pletou agresora s napadeným.

AKTIVNÍ ZÁLOHA

ADVOKÁT V ZELENÉM JEDE NA PLNÝ PLYN!

Odloží nažehlený oblek i kravatu a dvakrát do roka se převlékne do zeleného. Ostravský advokát Martin Bílý tak pravidelně vymění napjatou atmosféru ze soudních síní za výcvik aktivní zálohy. „Dlouho jsem o působení v záloze uvažoval, ale posledním impulsem pro vstup bylo napadení Ukrajiny Ruskem. Tehdy jsem si položil otázku, jak bych v budoucnosti mohl po někom chtít, aby za vlast v případě napadení bojoval, když sám nejsem ochoten něco obětovat. Občan by neměl využívat jen svá práva, ale vůči státu má projevit i aktivitu,“ říká praporečnický působící na Velitelství informačních a kybernetických sil v Brně.

Doma by možná ještě oddychoval v posteli. Na červnovém výcviku aktivní zálohy má ale Martin Bílý časný budíček. Hodiny ještě neodbily šestou ranní. Před ním je další těžký den ve vojenském újezdu Libavá. Těší se na dopoledne, kdy ho čeká střelecká příprava. „V civilu vlastním zbrojní průkaz, takže vše kolem zbraň mě baví.“

Noční telefonát se soudkyní

Ráno je na něm patrná únava z předešlého dne. Večer totiž završila přednáška o taktice. Před ní probíhal nácvik lezení na stěně. „Na ní jsme prováděli jištění i slaňování. V této činnosti jsem nebyl dobrý,“ hodnotí kriticky. Daleko lépe si podle svých slov vedl v odpoledním stavění improvizovaných přístřešků. „Přesně po půlhodině, kterou jsme na stavbu měli, se spustil liják. Alespoň jsme si při bouřce vyzkoušeli stabilitu přístřešku v praxi. Náš vydržel a nezmokli jsme.“

Ani na výcviku nemá klid od právní agendy. Než včera ulehl, volala mu pozdě večer soudkyně, aby mu sdělila, že ho ustanovila obhájcem a obviněného má druhý den zastupovat při výslechu na policii. „Paní soudkyně, omlouvám se, ale nyní jsem v armádě na cvičení aktivní zálohy. Zavolám kolegyni z advokátní kanceláře a zastoupí mě.“ „Cože? Vy jste v armádě, co tam děláte?“ vypálí zvědavě šokovaná soudkyně. A tak jí vypráví svůj příběh. Je empatická. „Jiná soudkyně měla pro mou službu takové pochopení, že jednání odročila až po mém návratu.“ Večer vyřizoval i nepříjemné hovory od klientů.

Po snídani probíhá chemická příprava zaměřená na nácvik povelů a nasazení masky. V prostoru naplněném slzným plynem následuje zkouška její těsnosti. „Okamžitě se pozná,

kdo odvedl špatnou práci.“ Záhy začíná střelecká příprava. Následuje nácvik manipulace se zbraněmi či přechod z dlouhé na krátkou zbraň. „Musíme si poradit i s odstraněním závad.“ Den plyne, záložáci obědvají vojenskou stravu z ešusu. „Dost nás vykrmují.“

Ukažte, co umíte!

Do další náplně zbývá ještě chvíle, a tak vypráví, proč si k působení v AZ vybral Velitelství informačních a kybernetických sil v Brně. „Přišlo mi, že se jedná o novou perspektivní doménu, kde bude prostor k osobnímu rozvoji a šance dělat nové věci. Potkávám zde inspirativní lidi.“ Nejvíce jej, když službu tráví na velitelství

v Brně, baví mezinárodní humanitární právo. „Nepochopím, že existují lidé, které tato právní disciplína neoslovuje.“

Vypráví, že se v Brně podílel i na přípravě cvičení nebo na připomínkování přípravy návrhů legislativních změn. „Není to lehké, protože informační společnost a kybernetika se rozvíjí nevídaným tempem a právní předpisy jsou mnohdy přes dvacet let staré; zákonodárce v tomto směru činnost armádě moc neulehčuje.“

Oceňuje, že na Velitelství informačních a kybernetických sil v Brně vojáci z povolání jednájí se záložáky jako se sobě rovnými. „Armáda zde udělala jednu moderní věc.

Velitelství informačních a kybernetických sil nabralo k sobě záložáky, kteří jsou odborníky z profese. Jsou tu tedy právníci, manažeři, programátoři či specialisté na kybernetickou bezpečnost. „A po našem příchodu nám řekli: Ukažte, co umíte! Přicházejte s vlastními nápady. Chovají se k nám s respektem, nechávají nás pracovat na projektech a věnují se nám.“ Také na Velitelství výcviku ve Vyškově nepocítil, že by se na něj někdo vytahoval. Odpoledne prší. Záložáci míří do lesa na topografii. Po čtyřčlenných skupinách pochodují deset kilometrů terénem, který rozbahňuje déšť. „Jednotlivá stanoviště na trase musíme rozluštit a najít na mapě.“ Na večeri se vracejí promoklí. Odpočinek se ale nekoná. „Ještě je zapotřebí vyčistit a vysušit vybavení na střelby, které nás čekají další den.“ Na nepohodlí si nestěžuje. „Ze skauta jsem zvyklý, navíc dělám historický šerm,“ tvrdí milovník vojenské historie.

Stýská se mi, slyší od manželky

Doba pokročila, přesto si musí ještě vyčistit kanady a pak volá manželce. „S kluky se nám po tobě už hodně stýská,“ slyší. Žena je ale chápavá, ví, že mu cvičení pomáhá v kondici a zabraňuje pracovnímu vyhoření. „Myslím na vás,“ loučí se. Poté opět vyřizuje právní agendu.

Advokát Martin Bílý zkrátka na cvičení AZ jede neustále na plný plyn!

Služba v AZ je pro něj komplikací

Skloubit advokacii se službou v AZ není snadné. „Pravidlo mi přikazuje činit kroky v zájmu klienta. Zároveň ale zákon o advokacii zakazuje výkon advokacie ve služebním poměru. Logika věcí říká, že na vojenské cvičení se toto ustanovení nemá vztahovat, ale zákonodárce je v tomto nedůsledný,“ líčí Martin Bílý. A pak je tady ještě praktická stránka. „V případě, že vedete dlouhé řízení, kde je obsáhlý spis, množství svědků a znaleckých posudků, musíte vojenské cvičení odložit, i když vám soud umožní zástup, ale jednání neodročí. Klient nemusí mít v zástup důvěru, kolega by se musel hodiny se spisem seznamovat.“ Komplikací jsou i končící lhůty. Proto chce ohledně advokátů v AZ docílit legislativních změn.

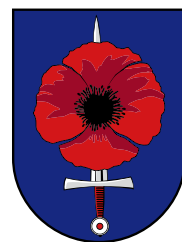
Zastupuje i vojáky

Má něco advokacie a armáda společného? „Specifickou mluvu, hodně papírování a důraz na dodržování předpisů,“ vyjmenovává Martin Bílý, který během působení v AZ už pomohl řadě vojáků z povolání. „I vojáci a vojákyně jsou obyčejní lidé, kteří se rozvádějí, řeší alimony, reklamují auta nebo dědí. Je nutné si uvědomit, že vojáka tyto věci zatěžují a nemá pak čistou hlavu. Když ho v civilu zastupuji jako advokát, pomohu i armádě a on se zase může jen soustředit na službu.“

Text: Petr Třešňák, foto: Jan Tajch, Pavel Hacker

ODBOR PRO VÁLEČNÉ VETERÁNY A VÁLEČNÉ HROBY MO

Naplňování zákona o 3. odboji

Od roku 2011 Ministerstvo obrany uděluje na základě stanovených kritérií dle zákona č. 262/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen cit. zákon), osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu. Do současnosti bylo vyřízeno více než 6 000 žádostí. Aktuálně odbor pro válečné veterány a válečné hroby (OVVVH), do jehož gesce v rámci resortu tato problematika spadá, pracuje na dalších cca 300 žádostech.

Subjekty oprávněné k podání žádosti

Řízení o vydání osvědčení je určeno dispoziční zásadou, což znamená, že je lze zahájit výhradně na základě žádosti oprávněného subjektu. Je to samozřejmě především přímý účastník odboje či odporu. Pokud však nežije, mohou žádat jeho rodinní příslušníci: manžel, manželka, rodič, dítě, další příbuzný v řadě přímé nebo sourozenec, dále pak občanské sdružení nebo jiná právnická osoba, jejichž předmětem činnosti je zkoumání historie, archivnictví, výchova, vzdělávání nebo ochrana

lidských práv. Žádost může být podána volnou formou, nebo na předem připraveném formuláři. OVVVH v tomto směru upřednostňuje elektronickou komunikaci s žadateli prostřednictvím datové schránky.

V průběhu roku 2024 byl cit. zákon novelizován, což vedlo k tomu, že nově může žádat o vydání osvědčení také partner či partnerka zemřelé osoby a rovněž ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) za zemřelou osobu nebo za žijící osobu s jejím souhlasem. Jedním z žadatelů oceněných na základě

podnětu ředitele ÚSTR byla v nedávné době i známá zpěvačka a mluvčí Charty 77 Marta Kubišová.

Zpracování žádosti

Vyřizování agendy 3. odboje se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a je neveřejné. U každé žádosti si OVVVH opatřuje podklady od nejrozličnějších správních, archivních a vědecko-historických institucí, které jsou důležité pro posouzení zkoumané činnosti. Jedná se

o Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Vojenský ústřední archiv, knihovnu Libri prohibiti apod. Žadatel má možnost navrhnout důkazní prostředky ve svůj prospěch, což se nejčastěji děje uvedením osob ochotných podat svědectví k deklarovaným aktivitám. V některých případech zaměstnanci OVVVH provádějí v tomto směru vlastní šetření a snaží se nalézt vhodné respondenty jako svědky. U svědectví má právo být i žadatel. Vyhodnocení svědeckých výpovědí je důležitou součástí správního řízení. Tento postup se uplatňuje především u žádostí obsahujících tvrzení o protirežimní činnosti v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století. Platí, že pokud komunistické bezpečnostní složky nějakou činnost neodhalily vůbec nebo jen zčásti, není žádný důvod ji neuznat, podaří-li se věc spolehlivě doložit.

Vydání osvědčení

Po zpracování historikem a právníkem popisuje rozhodnutí ředitel OVVVH. Žijícím oceněným, kteří jsou státními občany České republiky, náleží jednorázový příspěvek 100 tisíc Kč. Pozůstalé osobě, která byla manželem či manželkou účastníka alespoň po část doby, kdy uskutečňoval svoji protikomunistickou činnost, náleží jednorázový příspěvek ve výši 50 tisíc Kč.

K významným benefitům držitelů osvědčení patří, že stát zaručuje dorovnání jejich starobního či invalidního důchodu na průměrnou úroveň. Výhodou je, že účastník nemusí o úpravu důchodu nikoho žádat. OVVVH předává Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV) údaje o oceněných potřebné pro úpravu důchodů, a to nejpozději do 30 dnů ode dne vydání osvědčení. MPSV pak v případě splněných podmínek automaticky výši důchodu dorovná.

Váleční veteráni z hlediska 3. odboje

Postavení válečného veterána podle zákona o válečných veteránech dle zákona č. 170/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se rovněž přiznává účastníkovi odboje a odporu proti komunismu, který je státním občanem České republiky a uskutečňoval svoji činnost dle § 3 odst. 1. cit. zákona. Znamená to, že se podílel na ozbrojeném nebo jiném srovnatelném boji vedeném proti komunistickému režimu v Československu, prováděl sabotáže, spolupracoval se zahraniční zpravodajskou

službou demokratického státu, účastnil se převaděčství nebo překračování státních hranic za účelem účasti v odboji a odporu proti komunismu (agenti-chodci). Do této kategorie patří i srovnatelné jiné statečné činy nebo statečné veřejné postoje na podporu ozbrojených akcí směřovaných proti komunistickému režimu v Československu. Od symbolického data 17. listopadu 2011, kdy cit. zákon vešel v platnost, až do současnosti přiznalo Ministerstvo obrany status válečného veterána 88 hrdinům protikomunistické rezistence. Jako zatím poslední převzal v loňském roce ocenění kapitán švédské armády Jiří Čupr.

Slavnostní předávání v roce 2026

Ministerstvo obrany organizuje, zpravidla dvakrát ročně, slavnostní ceremoniál předávání ocenění účastníků odboje dle cit. zákona. Letos se tato akce konala 30. března v Armádním muzeu Žižkov v Praze. Pamětní odznak společně s dekretem podepsaným ministrem obrany převzalo 17 osobností z rukou náměstka Reného Schreiera. Další předávání se uskuteční ve stejných prostorách 21. září 2026.

Veškeré informace k této agendě včetně seznamu vydaných účastníků odboje a odporu dle cit. zákona naleznete na adrese: <https://3odboj.army.cz/ucastnici-odboje-odporu-proti-komunismu>. Životní příběhy vybraných žijících i zemřelých účastníků odboje a odporu dle cit. zákona jsou zveřejňovány rovněž na facebookovém profilu Protikomunistický odboj – Ministerstvo obrany ČR na adrese: <https://www.facebook.com/3odbojmo>.

Text a foto: Daniel Běloušek, foto: mo.gov.cz

VLS OTEVÍRAJÍ RALSKO NOVÝM ZÁŽITKŮM

Po téměř dvou letech prací otevřely Vojenské lesy a statky ČR, s. p., na začátku letošní turistické sezony zmodernizované informační centrum Hradčany v srdci Ralska. Projekt završil několik let trvající obnovu návštěvnické infrastruktury, jejíž součástí bylo vybudování venkovních edukativních prvků, rekonstrukce naučné stezky Jeřáb i modernizace samotné budovy infocentra.

Návštěvníci zde najdou řadu novinek, například lezeckou stěnu nebo dětský koutek a nechybí ani ojedinělé 270stupňové kino, které přibližuje atmosféru ralských lesů prostřednictvím obrazu i zvuku. „Ve smyčce zde promítáme východ, soumrak či západ slunce. Je to naprostý unikát, kdy se návštěvník opravdu může cítit, jako by byl ve skutečném lese,“ popsal lesní pedagog divize Mimoň Jan Kobr.

Přišlo už 400 návštěvníků

První měsíc provozu ukázal, že se investice vyplatila. Branami infocentra prošlo přibližně 400 návštěvníků, z nichž zhruba tři čtvrtiny tvořili cykloturisté. Mezi zahraničními hosty převažovali především Němci. Nejčastěji se zajímali o turistické a cyklistické trasy vedoucí územím bývalého vojenského prostoru Ralsko. „Práce s veřejností je jedna z našich priorit, a proto jsem rád, že se nám podařilo úspěšně dokončit rekonstrukci,“ řekl ředitel divize VLS Mimoň Roman Vohradský s tím, že díky modernizaci infocentrum odpovídá výbavou i obsahem potřebám dnešní doby. Velký zájem vzbuzují také interaktivní prvky nové expozice. Děti nejvíce láká interaktivní strom s ptáčími hlasy, mapy Ralska a dětský koutek. „Dospělí naopak nejčastěji využívají informační panely a interaktivní mapy, které umožňují porovnat současnou podobu krajiny s historickými, lesnickými nebo vojenskými mapovými podklady,“ vysvětlil Jan Kobr.

Ralsko se otevřelo turistům

Nejvíce zájemců přichází během víkendů, především v sobotu a v neděli dopoledne. Návštěvnícká čísla ukazují, že nové infocentrum Hradčany má velký potenciál stát se jedním z důležitých bodů pro poznávání přírody, historie i současnosti Ralska. Jeho obnova byla nutná nejen kvůli technickému stavu původní expozice, ale také proto, aby odpovídala současným požadavkům na vzdělávání a prezentaci přírody. Po roce 1989 se navíc oblast více otevřela turistům, kteří dnes mohou objevovat její jedinečnou krajinu.

„Vzdělávání veřejnosti v oblasti lesnictví považujeme za jeden ze základních pilířů naší činnosti – chceme lidem přiblížit, jak důležitá je naše práce komplexního hospodáře v krajině,“ dodal ekonomický ředitel VLS Radek Placanda. Původní podoba infocentra sloužila veřejnosti téměř dvacet let.

Informační centrum Hradčany je otevřeno od května do poloviny října. V letních měsících (červenec, srpen) od úterý do neděle a zbylé měsíce (květen, červen, září a říjen) pak od čtvrtka do neděle, a to vždy od 9 do 17 hodin.

Text a foto: Petr Toman, tiskový mluvčí VLS

DEMONSTRÁTOR M1A3 ABRAMS PŘEDSTAVEN

*Demonstrátor tanku M1E3 během autosalonu
Detroit Auto Show 2026*

Od 14. do 25. ledna proběhl ve Spojených státech veletrh Detroit Auto Show 2026. Při této příležitosti se mohla veřejnost poprvé seznámit se zde vystaveným demonstrátorem perspektivního tanku M1A3 Abrams. Je tedy zřejmé, že se program posouvá z fáze plánování do fáze realizace, respektive zahájení konstrukce prototypu. Ačkoli mezi demonstrátorem a prototypem je zpravidla ještě „dlouhý kus cesty“, lze si už nyní udělat alespoň základní představu, jakým směrem se ubírá evoluce nového obrněnce.

Více než čtyřicetiletý veterán

Největší problém současných tanků představuje neustálý nárůst jejich hmotnosti a rozměrů. Tento neblahý trend je způsoben jak snahou o co nejlepší ochranu osádky před účinky stále ničivější munice zesilováním pancéřování, tak i přidáváním dalších a dalších funkcí, jež dříve tanky neplnily. Dnes už se nejedná jen o čistě obrněný bojový prostředek provádějící manévry pohybem a palbou, ale stále častěji je od něj vyžadována i průzkumná role a dokonce se zkouší jako vypouštěcí platforma pro vyčkávací munici (viz str. 45 v ATM 1/2026) apod. Současným standardem tak u nich jsou např. pomocná energetická jednotka sloužící k napájení elektroniky a pohonu věže při vypnutém motoru, systém aktivní ochrany proti kinetickým hrozbám, dálkově ovládaná zbraňová stanice pro blízkou obranu proti nepřátelské pěchotě a dronům, klimatizace pro chlazení citlivé elektronické aparatury a jiné doplňkové vybavení, zvyšující hmotnost vozidla o tuny a především vyžadující značný vnitřní i vnější prostor pro montáž. U tanků řady Abrams to znamená, že za dobu své existence dramaticky „přibraly“. Zatímco stroje úvodní série M1 – vyráběné v letech 1980 až 1985, ještě s kanonem M68A1 ráže 105 mm – vážily každý 57 tun, od roku 2022 k útvarům zaváděná verze M1A2 SEPv3 má již 66,8 tuny. Z toho vyplývá, že veškeré úpravy

vedly k postupnému nárůstu hmotnosti o téměř deset tun, tedy asi 17 procent.

U Abramsu M1A2 SEPv3 se vylepšení týkala následujících klíčových oblastí – došlo k zesílení pancéřování a zvýšení kapacity elektrických rozvodů, byl zabudován rušič rádiovým signálem odpalovaných IED i nová pomocná energetická jednotka. Upgradem prošla též palubní diagnostická soustava a do systému řízení palby byl zakomponován datalink schopný programovat nový náboj XM1147 AMP (Advanced Multi-Purpose) na jeden ze tří módů výbuchu: okamžitá detonace při dopadu, detonace se zpožděním po dopadu a vzdušná exploze v předem daném bodě (např. nad cílem ukrytým za překážkou). Mimo to byly pro část tanků M1A2 SEPv3 i starších M1A2 SEPv2 nakoupeny systémy aktivní ochrany Trophy HV, čímž by se měla v boji zlepšit jejich ochrana před protitankovými zbraněmi.

Od roku 2018 začal vývoj modifikace M1A2 SEPv4, u níž se předpokládalo přijetí do služby na přelomu let 2024–2025. Ovšem 6. září 2023 vedoucí projektového týmu brigádní generál Geoffrey Norman oznámil, že přechod na tuto variantu se nakonec nebude realizovat, a místo ní vznikne Abrams standardu M1E3 (u něž dojde po zařazení do služby k přeznačení na M1A3), který bude uzpůsoben tak, aby obstál na bojišti až za horizont

roku 2040. Tank M1E3 má využívat část technologií vyvinutých pro M1A2 SEPv4 a bude primárně založen na modulární otevřené systémové architektuře, což umožní jeho případnou následnou modernizaci. Jedním z důvodů odstoupení od programu M1A2 SEPv4 jsou i poznatky získané během války na Ukrajině. Americká armáda si totiž uvědomila, že tento obrněnec (vážící v závislosti na konfiguraci 70–74 tun) bude již příliš těžký, navíc s dalším očekávaným nárůstem hmotnosti v budoucnu. Místo toho se u M1E3 chce US Army soustředit na maximální odlehčení při současném zachování vysoké úrovně balistické odolnosti a jiných klíčových atributů stroje. Cílem je hmotnost do 54 tun (tj. méně, než měl M1 v základní verzi z počátku 80. let), což je velice ambiciózní cíl. Jednou z možností, jak tento limit nepřekročit, je snížení počtu členů osádky na tři (ubýde nabíječ) a instalace nové nebo kompletně přepracované dálkově ovládané věže s automatickým nabíjecím mechanismem. Taktéž se uvažuje o alternativní pohonné jednotce a plné integraci systému aktivní ochrany místo jeho dodatečné instalace.

V říjnu 2022 byl na shromáždění AUSA (Association of the United States Army) společnosti GDLS demonstrován její vlastní projekt, označovaný jako AbramsX. V té době ještě nebyl zrušen vývoj varianty M1A2 SEPv4, takže šlo sice o zajímavou možnost dalšího rozvoje, ale

Tanky Abrams slouží v amerických ozbrojených silách již více než čtyři dekády, přičemž během této doby absolvovaly několik modernizačních programů. V současnosti jsou provozovány už jen verze M1A1 SA, M1A2 SEPv2 a M1A2 SEPv3 (na fotografii).

V zadní části věže byl přidán modul, pravděpodobně pro umístění automatického nabíjecího zařízení pro 120mm kanon. Tím by se počet členů osádky snížil ze čtyř na tři.

nepokrytou finančními prostředky z rozpočtu Ministerstva obrany. Zásadní obrat nastal až v září 2023, kdy generál Norman ohlásil konec modernizačního programu M1A2 SEPv4. Tím se mnoho z technologií ukázaných na AbramsuX posunulo z kategorie „co kdyby?“ do experimentální oblasti, o níž se americké pozemní síly začaly zajímat. Implementace některých z nich, stejně jako části subsystémů z projektu M1A2 SEPv4, do demonstrátoru a následných čtyř plánovaných prototypových strojů standardu M1E3 pomůže ušetřit čas i potřebné finance.

Zásadní změna koncepce

Co konkrétně se dalo zjistit z demonstrátoru nového Abramsu vystaveného v Detroitu? Na první pohled byla patrná přepracovaná bezosádková věž (jež postrádá jakékoli průlezy zakryté příklopy i periskopy) s automatickým nabíječem a modifikovaná korba. Tříčlenná osádka tvořená řidičem, velitelem a střelcem tak bude vstupovat do tanku a vystupovat z něj dvojicí průlezů na horní straně čela korby. Ty kryjí rozměrné příklopy, které, jak se zdá, se budou muset kvůli své velikosti

a hmotnosti odsouvat do stran pomocí hydraulického, pneumatického či elektrického systému. Kanon M256 ráže 120 mm zůstal zachován, ovšem je třeba vést v patrnosti, že jde pouze o demonstrátor a prototypy mohou mít jinou výzbroj. Do úvahy přichází např. 120mm kanon XM360, původně vyvinutý v rámci projektu Future Combat Systems z první dekády 21. století, konkrétně pro vozidlo palebné podpory XM1202 Mounted Combat System. Ten je výrazně lehčí než typ M256 (o hmotnosti 3 084 kg) a váží zhruba 1 860 kg. Taktéž má ve srovnání s ním o cca 30 procent nižší zpětný ráz při výstřelu.

Na věži demonstrátoru byl umístěn velitelský zaměřovač S3 (Stabilized Sight System) od společnosti Leonardo DRS, stejně jako dálkově ovládaná zbraňová stanice EOS R400 Mk2. V ní byly zalafetovány 40mm automatický granátomet, kulomet ráže 7,62 mm, PTRK FGM-148 Javelin a radiolokátor Echodyne EchoGuard, ale šlo spíše o ukázkou její modularity než definitivní konfiguraci. Mnohem větší přínos by měl kupříkladu 30mm automatický kanon M230LF (jenž může R400 Mk2 taktéž nést a který se v americké vojenské nomenklatuře

označuje jako XM914), schopný pomocí programovatelné munice XM1211 High Explosive Proximity zasahovat nepřátelskou živou sílu ukrytou za překážkami nebo sestřelovat malé bezpilotní letouny protivníka. Navíc se tak lépe uplatní i informace o cílech zjištěné radarem EchoGuard, schopným detekovat až 20 vzdušných i pozemních objektů současně na vzdálenost až šesti kilometrů (přičemž velké bezpilotní hexa- a oktokopty na maximálně 2,5 km a malé kvadrokoptéry na jeden kilometr).

Demonstrátor tanku M1E3 prozatím používá původní pohonnou jednotku, ale u prototypů se má zkoušet pohon kategorie full hybrid (kde je spalovací motor propojen s elektromotorem převodovkou a k jízdě lze využít buďto jeden z nich, nebo oba najednou), umožňující činnost vozidla na místě nebo dokonce za pohybu v módu tichého chodu. Pravděpodobně se na nich budou testovat i lehčí pásy se skeletovou strukturou, vyznačující se až o třetinu nižší hmotností oproti ocelovým pásům s pryžovými patkami klasické konstrukce. U mnohem propracovanějších prototypů se též očekávají další radikální změny, jako zcela nový typ věže a výrazně přepracovaná nebo úplně jiná korba, optimalizovaná pro montáž full-hybridní pohonné soustavy.

Text: Dušan Rovenský, foto: US DoD

ARGUMENTY PROTI

Záhy po odhalení demonstrátoru nového Abramsu se objevily názory, že celá koncepce je značně nedomyšlená a upřednostňuje neodladěné technologie na úkor praktičnosti a funkčnosti. Nejpádňější argumenty, které zaznívají, jsou následující: Věž s osádkou umožňuje tanku pokračovat v bojové činnosti, i když selže některý z důležitých systémů. Např. pokud bude vyrazen primární zaměřovač střelce, může nadále zaměřovat cíle záložním zaměřovačem. Stejně tak, když dojde k poškození nebo závadě na laserovém dálkoměru, dá se vzdálenost odhadovat na záměrné osnově. Jestliže přestane fungovat pohon věže nebo elevace/deprese kanonu, lze odměr i náměr nastavovat ručně. V případě selhání elektrického odpalování kanonu může střelec odpálit náboj v nábojové komoře i manuálně. Nic z výše uvedeného se nedá vyřešit s bezosádkovou věží a automatickým nabíječem. Zmenšení osádky o jednoho příslušníka ze čtyř na tři je mnohými taktéž vnímáno jako zásadní problém, neboť strážní služba (u vozidel mimo boj) a údržba i opravy jsou u Abramsu od prvopočátku koncipovány jako úkoly pro čtveřici osob, zejména pokud se jedná o dlouhodobé nasazení v polních podmínkách.

CENNÝ VÝCVIK, CENNÁ SPOLUPRÁCE

Zvládání davu (Crowd and Riot Control – CRC) ve spojení s využitím vrtulníkové podpory. I to patří mezi klíčové prvky specializovaného výcviku příslušníků 6. jednotky Vojenské policie, která v současné době plní úkoly v rámci jednotky Multinational Specialized Unit (MSU) v misi KFOR.

Tento typ výcviku je specifický především kombinací taktiky rychlého nasazení z vrtulníku a použití kompletního ochranného vybavení. Příslušníci trénují bezpečné nastupování a vystupování z vrtulníku, a to v plné výstroji, která zahrnuje ochranu celého těla – přilbu, balistickou vestu s plátem a výstelkou, chrániče končetin i štíty. Právě tento „CRC gear“ výrazně ovlivňuje pohyb i koordinaci jednotlivců a klade vysoké nároky na souhru týmu.

Sdílení zkušeností i výzvy

Výcvik probíhá v úzké součinnosti s italskými karabiníky, kteří se na oblast CRC dlouhodobě zaměřují. „Společné tréninky přinášejí nejen sdílení zkušeností, ale i výzvy spojené s jazykovou a kulturní rozmanitostí. I přes tyto rozdíly se jednotky učí efektivně spolupracovat a sladovat postupy v souladu s aliančními standardy,“ uvedl velitel týmu. Důležitou součástí je také nácvik bezpečného pohybu v bezprostřední blízkosti vrtulníku, kde je nezbytné respektovat specifika provozu, zejména vzhledem k rotoru a dalším citlivým částem. Realnost výcviku je podpořena tím, že vojáci pracují s vybavením, které používají i při ostrém nasazení. Součástí výzbroje jsou například neletální prostředky v podobě paintballových zbraní, které umožňují efektivní reakci na aktivní odpor při zachování maximální bezpečnosti.

Úkoly jsou náročné

Pro tento typ výcviku jsou využívána i pancéřová vozidla, jejichž řízení vyžaduje odpovídající oprávnění, neboť jejich hmotnost může dosahovat až osmi tun. Komplexnost celého výcviku tak odráží náročnost úkolů, které příslušníci 6. jednotky v rámci mise KFOR plní.

Díky těmto aktivitám si čeští vojáci udržují vysokou úroveň připravenosti a zároveň potvrzují svou schopnost obstát v mnohonárodním prostředí, kde je klíčová nejen odbornost, ale i schopnost spolupráce.

Instruktor CRC, který se připravuje před výcvikem na poučení své jednotky.

Paintballová zbraň, která obsahuje plynovou náplň a různé typy paintballových kuliček (například značkovací kuličky, které pomáhají identifikovat jedince v davu). Příslušníci jednotky používají kombinézy s vysokou odolností proti ohni.

Foto: CPA

KAJAKÁŘ KREJČÍ BAVIL TROJU

NA MISTROVSTVÍ EVROPY V RYCHLOSTNÍ KANOISTICE
ZÍSKAL MARTIN FUKSA DVĚ ZLATA

MISTROVSTVÍ EVROPY V RYCHLOSTNÍ KANOISTICE:

MARTIN FUKSA OVLÁDL KILOMETR I PĚTISTOVKU! DOSTÁL BERE STŘÍBRO, DEBLKAJAK BRONZ

Vítězství jako genetický kód. U kanoisty Martina Fuksy tohle spojení funguje náramně. Na mistrovství Evropy v portugalském Montemor o Velho (11. – 14. června) předvedl třiatřicetiletý reprezentant armádního klubu Dukla výkony, které znovu potvrdily jeho výjimečnost. Během dvou dnů získal dvě zlaté medaile, nejprve na olympijském kilometru, poté i na pětistovce. Celkově tak rozšířil svou sbírku už na patnáct evropských titulů, z toho jedenáct na pětistovce a čtyři na kilometru.

Stříbro přidal na pětisetmetrové trati kajakář Josef Dostál a bronz posádka deblkajaku Jakub Špicar – Daniel Havel, což vypovídá o skvělé připravenosti sportovců ASC Dukla na vrcholné akce.

Souboj s Petrovem

Čtrnácté zlato získal Fuksa na kilometrové trati, když těsně porazil ruského rivala Zachara Petrova startujícího pod neutrální vlajkou. Petrov jej potrápil podobně jako při Světovém poháru v Szegedu, dlouho vedl a vypadal silně i do finišu. Rodák z Nymburka však znovu ukázal, proč je momentálně nejlepším kanoistou planety. V závěru zvýšil intenzitu záběrů, prodrál se do čela a zlato uhájil s náskokem téměř čtyř desetin sekundy.

„Jsem strašně spokojený. Soustředil jsem se sám na sebe, šetřil jsem síly na finiš a pak jsem to chtěl rozbalit. Vždycky doufáš, že budeš nejrychlejší. Měl jsem dost sil. Jsem moc rád,

že jsem to dotáhl do vítězného konce,” hodnotil vítěznou jízdu Fuksa.

Vítězná pětistovka

Den poté přišla další ukázka jeho výjimečnosti. Ve finále pětistovky byl coby obhájce prvenství z Račic pasován do role největšího favorita a tu také naplnil. Po pomalejším začátku se v závěru nadechl k fantastickému

finiši a dopádl si pro evropský titul číslo 15. Rozhodně se ale nejednalo o jednoduchou práci. Po startu vyjeli nejrychleji Španěl Daniel Grijalba a Rus Alexej Korovaškov. Fuksa byl v těsném závěsu. „Úplně jsem se do toho od začátku nestřefoval. První polovina nebyla ideální,” prozradil své pocity během finále. Pak se do toho ale opřel. Závěrečnou dvoustovku zvládl fantasticky. „Věřil jsem, že ve finiši budu mít na všechny. Šlo hlavně o tvrdý souboj s dráhou číslo osm (Korovaškov), jinak jsem nekoukal. Dal jsem do toho maximum a loď tam kopnul. Doufal jsem, že to vyjde, a vyšlo to,” těšilo ho. Přestože na vítězství dosáhl až v závěrečných metrech, považoval ho za kontrolované. „I když jsem v první půlce neměl takovou pohodu, tak jsem se v té druhé docela našel. Furt jsem ale musel lehce dohánět a byl malinko splašený. Zároveň jsem ale cítil v kostech, že by to mělo vyjít. Alexej má většinou dobré starty, ale do finíše hodně tuhne. Já tam naopak vždycky seberu sílu, a to se potvrdilo,” radoval se třiatřicetiletý šampion.

V kariéře na pětistovce oslavil už jedenácté evropské zlato, další čtyři má z kilometru. „V roce 2013 jsem tu byl dvakrát zlatý, tak jsem si říkal, proč to nezopakovat. Povedlo se to, i když se vždycky musí sejít spousta věcí a ty se naštěstí sešly,” dodal.

Slavnostní vyhlášení přineslo i symbolický moment. Zlato a trofej předávali Fuksovi jeho oddílový parťák Josef Dostál, coby zástupce komise sportovců, a reprezentační šéftrenér Pavel Hottmar.

DOSTÁLOVA BRAMBORA, POTÉ RADOST

Na stejných tratích se na kajaku představil také Dostál. Finále kilometru pojal v úvodu tradičně volněji, mohutně zrychloval až v posledních 250 metrech. Soupeře před sebou stahoval, ale na bronz to nakonec nestačilo. Od třetího místa jej dělilo necelých šest desetin sekundy. „Bylo to dost povedený, i když jsem bral až čtvrté místo. Troufám si říct, že kdybychom měli s vítězem prohozené dráhy, možná bych bral zlato já. Je to můj druhý

nejlepší výsledek na kilometru na mistrovství Evropy," poznamenal. Obrovskou sílu následně ukázal na pětistovce. Na oblíbené trati vybojoval stříbrnou medaili, když nestačil pouze na dvacetiletého Poláka Alexe Boruckého, který jej porazil o pouhých 28 setin sekundy. Závod měl následně dramatickou dohru. Borucki byl nejprve diskvalifikován, následně však polský tým uspěl s protestem a pořadí bylo vráceno.

„Jel jsem naplno. Polák byl fakt dobrý, držel jsem se ho, ale v závěru se mi ho nepodařilo předjet jako v rozjíždce," uvedl Dostál.

PARÁDNÍ DEBL

Parádní výkon předvedla ve finále posádka deblkajaku Jakub Špicar – Daniel Havel. Po loňském stříbru si nyní vyjela bronz.

Nad jejich síly byly pouze lodě Německa a Maďarska.

Duo z ASC Dukla mělo nad poměry dobrý start. Ve druhé polovině pětisetmetrové trati ještě úžasně zrychlovalo. V těsném dojezdu nebyla daleko ani stříbrná pozice. „Osobně ani nevím, kde jsme vyškrábli síly na takovýto výkon. Večer před závodem jsem špatně spal a cítil jsem se i unaveně. Už toho ve spojení se čtyřkajakem bylo hodně. Naštěstí se oproti předešlým dnům trochu změnila podmínka. Bylo chladněji, což nám rozhodně prospělo. Těhle medaile si nesmírně cením," měl jasno čtyřiatřicetiletý Havel. Jeho mladší parťák souhlasil, zároveň pak okomentoval povedené finále. „Němci byli jasní, za nimi byly tři lodě včetně té naší. Od startu jsme nezvykle byli celkem vepředu, věřil jsem v dobrý výsledek," povídal Špicar.

HIRSCH PÁTÝ V MARATONU

Skvěle si v maratonu vedl osmnáctiletý mladíček Robin Hirsch. Na trati 5 000 metrů ztratil na vítězného Sergeje Tarnovského z Moldavska minutu a čtvrt. V konkurenci sedmnácti kanoistů se však jednalo o velmi hodnotný výsledek.

HRABAL NA DVOUSTOVCE ŠESTÝ

Kanoista Antonín Hrabal prošel na dvoustovce do bojů o medaile po skvěle zvládnuté rozjíždce, a ušetřil tak síly, když nemusel absolvovat semifinále. Ve třetí dráze skvěle odstartoval, až do cíle byl ve hře o pódium, ale v těsném dojezdu skončil šestý stejně jako vloni v Račicích. „Byl jsem v tranzu, tu jízdu si ani moc nepamatuju. Mířil jsem výš, třeba i na třetí místo. Ale jsem šestý na Evropě, což beru všemi deseti. Jedná se o obrovskou motivaci makat dál. Víím, že můžu být ještě lepší," je přesvědčený svěřenec Libora Dvořáka.

Stejného umístění dosáhla deblkano Martina a Petra Fuksových. Ti se od startu drželi v popředí. Chvilu to vypadalo, že sahají po medaili. Pak ale přišel drtivý finiš soupeřů a šance na pódium se rozplynuly.

ČTYŘKAJAK V CÍLI PĚTISTOVKY SEDMÝ

Krajní dráhu číslo jedna vyfasoval ve finále čtyřkajak ve složení Tomáš Sobišek, Daniel Havel, Jakub Špicar a Jan Vorel. Česká loď obhájila stříbrné medaile, v posádce ale došlo ke dvěma změnám. Michala Kulicha s Radkem Šloufem nahradili Sobišek a Vorel. Na pětisetmetrové trati visela medaile tentokrát hodně vysoko, Češi obsadili 7. místo.

Text: Pavel Král, Jaroslav Cícha, foto: Kano.cz

SVĚTOVÝ POHÁR V TROJI VE VODNÍM SLALOMU:

DUKLA VYLOVILA Z KANÁLU TŘI ZLATA A STŘÍBRO!

Doslova medailové žně zažili na kanálu v Praze-Troji (5. – 7. června) reprezentanti ASC Dukla při druhém dílu Světového poháru ve vodním slalomu. Tři zlaté medaile, jedna stříbrná a další finálová umístění, to je skvělá vizitka a naděje před blížícím se mistrovstvím světa v Oklahomě, které se uskuteční 20. – 25. července.

Zářil kajakář Krejčí

Největší zásluhu na tom měl kajakář Jakub Krejčí. Splnil si jeden z hlavních cílů sezony: ovládl závod v pražské Troji. Navázal tak na třetí místo z úvodního podniku ve slovinském Tacenu.

V Troji před domácími fanoušky úřadující vicemistr světa vládl naprosto suverénně. Byl nejrychlejší už v kvalifikaci a výkon korunoval premiérovým vítězstvím v seriálu Světového poháru.

„Je to splněný sen. Je to něco, čeho jsem chtěl ve své kariéře dosáhnout, tedy vyhrát závod Světového poháru právě tady v Praze-Troji, kde se atmosféra dá srovnávat s mistrovstvím světa. Jsem strašně šťastný a mám obrovskou radost,“ zářil Krejčí. „Startoval jsem poslední a věděl, na čem jsem. Bylo to krásné, hrozně mě to bavilo. Moc jsem si přál jet finále a jsem rád, že se mi zadařilo,“ pokračoval rodák z Českých Budějovic, který si zároveň uvědomoval, že finálová jízda nebyla bezchybná. „Byla o něco pomalejší než kvalifikační a bez chyb určitě nebyla. Hned na čtvrté brance jsem jel zbytečně velký risk a neušetřilo mi to žádný čas. Naštěstí to dobře dopadlo,“ byl spokojený. „Na vrcholu formy určitě ještě nejsem, sil mám dost. Závod jsem jel z plného tréninku, o to je toto vítězství cennější,“ dodal. Druhého Brita Josepha Clarka porazil o 1,77 sekundy. Třetí skončil Ital Xabier Ferrazzi.

Ve stejné disciplíně žen Kateřina Beková, stejně jako v Tacenu, na postup do finále nedosáhla. Chyběla jí dvě místa a byla klasifikována na 14. pozici. Ale její čas přišel později.

Satkovou předčila jen Foxová

Kanoistka Martina Satková i přes velkou chybu vybojovala stříbro. V kategorii C1 nestačila pouze na nejúspěšnější vodní slalomářku historie, Australanku Jessicu Foxovou. V Praze tak slavila podruhé – po pátečním triumfu na kajaku zkompletovala zlatý double.

Satková na ni ztratila pouhých 27 setin sekundy. „Je náročné startovat poslední a ustát ten tlak. Trať byla těžká a věděla jsem, že se na ní

může chybovat. Udělala jsem jednu velkou, opravdu velkou chybu. Musela jsem se vracet, a i tak to stačilo na druhé místo. Jsem naučená moc neposlouchat a soustředit se sama na sebe. Až podle reakcí diváků v cíli jsem zjistila, že to dopadlo skvěle,“ řekla Martina Satková. Do bojů o medaile mezi dvanáctkou finalistek postoupily všechny tři kanoistky Dukly. Tereza Knebllová nenavázala na týden starý triumf z Tacenu. Během jízdy musela napravit chybu eskymáckým obratem a obsadila sedmé místo. „Nejela jsem špatnou jízdu, ale

udělala jsem jednu obrovskou chybu,“ řekla stručně po dojezdu. O dvě příčky níže skončila po mateřské pauze před domácím publikem Tereza Michalová.

Fantastický kayakcross

Fantastický víkend završili Češi v kayakcrossu, Krejčí vyhrál po vynikajících jízdách a získal zlatý double. Třiatvacetiletá Kateřina Beková triumfovala poprvé v kariéře ve Světovém poháru, když v dopolední časovce, která slouží jako kvalifikace pro vyřazovací jízdu,

zajela nejrychlejší čas. V průběžném pořadí seriálu se dělí o vedení s Francouzskou Camille Prigentovou.

Krejčí předvedl ve vyřazovacích bojích naprosto suverénní výkon. Čtyřadvacetiletý bronzový medailista z loňského mistrovství světa potvrdil roli jednoho z favoritů. V přímých soubojích nenašel ani jednou přemohitele. Ve finále dopadl z rampy do vody s viditelným náskokem a suverénně zvítězil. Další slalomář armádního sportu Matyáš Novák vypadl v semifinále.

„Jsem hrozně šťastný, bylo to super. Zvládl jsem to a rozhodoval tady start. Byla výhoda, že ve finále jsme byli dva Češi, věděli jsme, že i kdyby se něco pokazilo, jeden z nás bude na stupních vítězů, což nám dodalo klid. Naštěstí máme skvělé moderátory a já už za třetí brankou slyšel, že za Vítem (Přindišem) je mezera, takže jsme si oba mohli jet svoje protivody,“ líčil svou finálovou jízdu Krejčí.

Ženské čtyřčlenné finále bylo bez české účasti. Vítězka dopolední časovky Beková vypadla ve čtvrtfinále stejně jako Tereza Knebllová, už v osmifinále skončila Olga Samková. „Ať byla ta jízda neskutečně rychlá, když jsem vyhrála. Jelo se mi docela dobře, akorát jsem si myslela, že mezi druhou a třetí brankou jsem ztratila

moc času a že mě to bude mrzet, protože v časovce musí vyjít úplně všechno. V kayakcrossu mě rychlé vyřazení mrzí, ale radost ze zlata v časovce to přehluší,“ řekla Kateřina Beková po čtvrtfinálovém vyřazení.

„Byla to moje chyba. Myslela jsem si, že se na první protivodu stihnu otočit. Prostoru jsem tam měla dost, ale technicky jsem si to nepohládala. Hodně jsem si to zatopila, měla jsem si lépe pohlídat ruce a bylo by to v pohodě.

Takže mě vyškolila vlastní chyba, a navíc si mě hezky vychutnala Klaudia Zwoliňská. Mrzí mě to hodně. Mrzí každý pokazený závod, ale tady v Praze dvojnásob. Chtěla jsem divákům ukázat to nejlepší, co umím, a v tak skvělé atmosféře jim výkonem poděkovat za to, že přišli,“ dodala česká reprezentantka.

Text: Jaroslav Čícha, foto: CPA

VE VÝSLEDČÍCH:

Muži:

K1: 1. Krejčí (ČR) 98,10 (0 tr. sekund), 2. Clarke (Brit.) -1,77 (2), 2. Ferrazzi (It.) -3,66 (2), ... 11. Prskavec -50,62 (52), v kvalifikaci 16. Přindiš (oba ČR).

Ženy:

K1: 1. J. Foxová (Austr.) 108,84 (0), 2. Zwoliňská (Pol.) -2,46 (0), 3. Paňková (SR) -3,91 (0), ... 10. Hilgertová -56,11 (50), v kvalifikaci 14. Beková, 32. B. Galušková (všechny ČR).

C1: 1. J. Foxová (Austr.) 121,01 (4), 2. M. Satková -0,27 (0), 3. Woodsová (Brit.) -2,01 (6), ... 7. Knebllová -8,36 (4), 9. Michalová (všechny ČR) -12,49 (2).

Kayakcross:

Muži:

Časovka: 1. De Gennaro (It.) 63,56, 2. Clarke (Brit.) -0,11, 3. Konrad (Něm.) -0,52 ... 9. Novák -1,00, 13. Přindiš -1,43, 15. Krejčí (všichni ČR) -1,48.

Vyřazovací závod: 1. Krejčí, 2. Přindiš, 3. Madore (Fr.) ... 5. Novák.

Ženy:

Časovka: 1. Beková (ČR) 67,72, 2. Funková (Něm.) -0,07, 3. Delassusová (Fr.) -0,98, ... 5. Knebllová -1,15, 10. Samková (obě ČR) -2,22.

Vyřazovací závod: 1. Prigentová (Fr.), 2. Zwoliňská (Pol.), 3. Funková ... 9. Beková, 10. Knebllová, 17. Samková.

SKVĚLÁ FORMA TAKÉ V AUGSBURGU...

Další mimořádně úspěšný podnik prožili vodní slalomáři v německém Augsburgu. Hlavní hvězdou byl znovu kajakář Jakub Krejčí, který po triumfu v pražské Troji ovládl i třetí závod seriálu. Martina Satková přidala bronz v singlkanoi a Tereza Knebllová zazářila vítězstvím v kayakcrossu po druhém místě v časovce.

Krejčí: dominance, která bere dech

Čtyřadvacetiletý kajakář ASC Dukla potvrdil životní formu. Po bronzu v Tacenu a zlatu v Troji přidal další vítězství, tentokrát naprosto suverénní. Ve finále zarískoval, projel trať čistě a druhého Itala De Gennara porazil téměř o dvě sekundy. Krejčí tak vede průběžné pořadí Světového poháru a míří s velkým sebevědomím k mistrovství světa v Oklahomě.

Satková: první medaile z Augsburgu

Singlířka Martina Satková si po stříbru z Troji dojela v Německu pro bronz. Do finále postoupila z poslední možné pozice, ale rozhodující jízdu zvládla čistě a dlouho vedla. Nakonec ji překonaly jen Villarublová a vítězná Jessica Foxová. Pro sedmadvacetiletou závodnici ASC Dukla jde o první medaili z Augsburgu a druhý cenný kov v letošním Světovém poháru.

Knebllová: stříbro z triálu a zlatý kayakcross

Tereza Knebllová zažila jeden z nejlepších dnů kariéry. Nejprve skončila v časovce druhá, pak ovládla celý kayakcross. Ve všech jízdách projela cílem jako první, finále navíc vyhrála s velkým náskokem. Třidvacetiletá reprezentantka tak slaví druhé vítězství v kayakcrossu ve Světovém poháru a potvrzuje, že patří k největším českým nadějím pro červencový světový šampionát.

Text: pk, jc

OSMA DUKLY OVLÁDLA

113. ROČNÍK PRIMÁTOREK

Roli největšího favorita pražských Primátorek splnili naprosto suverénně. Osmiveslice Armádního sportovního centra Dukla Praha ve složení Dalibor Neděla, Jakub Podrazil, Tomáš Šišma, Jan Čížek, Vít Baldinus, Michal Zindulka, Jan Chládek a Filip Zima s kormidelnicí Monikou Perglerovou si na 113. ročníku slavného závodu dojela pro své 44. vítězství.

Od startu bylo zřejmé, že silná sestava netouží pouze po naplnění papírových předpokladů, ale také po kvalitním výkonu. Brzy si vytvořila náskok, který na vltavské hladině díky strojovému tempu výrazně narůstal. V cíli na Náplavce byl více než jedenáctivteřinový před druhou posádkou z Brna.

Dalibor Neděla si výkon svých parťáků pochvaloval. „Primátorky jsou vždycky zážitkem. Každoročně si je užívám. Nic jsme nepodcenili. Fanouškům jsme chtěli ukázat naši dominanci a sílu. Proto se společně hecujeme. Chtěli jsme ostatním ujet co nejvíce,“ netajil krátce po triumfu šestadvacetiletý lodivod.

Triumf Smejkalů na skifu

I na skifu měla Dukla svého vítěze. Stal se jím dvacetiletý Matěj Smejkal. I on neměl na

dvoukilometrové trati konkurenci. Suverénně ovládl rozjíždku, semifinále i finále.

„Kdyby nevyhrál, byl by mrtvej Homolka,“ glosoval s úsměvem slavnou filmovou hlášku Ondřej Synek, šéftrenér veslování na Dukle. Smejkal si pro vítězství vesloval v apartním bílém kloboučku, a navázal tak na loňské prvenství svého oddílového kolegy Filipa Zimy.

„Užil jsem si to. Minulý týden jsme byli na světáku ve španělské Seville. Forma tady byla tedy vysoká. Finále se jelo po větru, jelo to tedy rychleji než normálně. Hezky jsem si zavesloval. Určitě tenhle úspěch řadím ve své kariéře vysoko, téměř na úroveň mistra republiky. Parádní zásek,“ liboval si Smejkal při hodnocení.

JISTOTA NA KORMIDLE. PERGLEROVÁ SI UŽILA JÍZDU I KOUPEL VE VLTAVĚ

Svou roli zvládla bravurně a s jistotou. Kormidelnice Monika Perglerová dovedla dukláckou osmiveslici k dalšímu triumfu na slavných Primátorskách, a připsala si tak své

druhé vítězství v hlavním závodě. A přestože už dávno není nováčkem, tradice je tradice – parťáci ji po slavnostním ceremoniálu bez váhání poslali do Vltavy. Oslava, která k vítězné lodi prostě patří.

„Voda byla docela teplá, až mě to překvapilo,“ smála se. „Ale první tam byl Honza Chládek, který Primátorky vyhrál v covidovém roce za Bohemians, teď to bylo poprvé za Duklu. Já šla za ním, protože se tak kluci prostě rozhodli,“ popsala šestatřicetiletá kormidelnice s nadhledem okamžik, který zpravidla zažívají pouze úspěšní nováčci. A aby toho nebylo málo, skončil ve vodě také Jakub Podrazil, slavící na osmě své 8. vítězství. Pusa s Perglerovou možná část fanoušků na břehu překvapila, zasvěcené však nikoli. Dvojici čeká po sezoně svatba. „Plánujeme ji na září. Kluci z toho měli radost, tak ho tam vrzli taky,“ popsala Perglerová s úsměvem.

Poté se už řeč stočila k průběhu vydařeného nedělního závodu. Dukla v něm podle předpokladů ukázala naprostou dominanci. „Nervózní jsem nebyla vůbec. Vždycky se

strašně těším. Kluci byli taky v pohodě, letos tu nestartovala žádná zahraniční posádka, ani druhá duklácká. Bylo to jenom o našem výkonu a ten považuji za velmi dobrý. Respekt k ostatním tam samozřejmě byl, vždycky se něco může přihodit, ale teď to bylo opravdu na jistotu.“

Přípravu osmiveslice měli na starosti Josef Lukš a Jan Gruber. Pro kormidelníka bývá zpravidla klíčovým okamžikem zvládnutí zatáčky pod vyšehradskou skálou. Trefit se ideálně mezi bójky vyžaduje technickou zdatnost i zkušenost. „Už z ní nějaké velké obavy nemám. Je to tam trochu specifické. Jedna strana lodi musí vždycky povolit. Zvládli jsme to ideálně,“ libovala si.

Náskok duklácké osmy narostl v cíli až na jedenáct vteřin. Zadýchané tváře jasně ukazovaly, že se jelo naplno. „Šli jsme do toho all in. Kluci to dávali z plného tréninku,“ prozradila Perglerová, která zároveň působí jako manažerka české veslařské reprezentace.

KRÁL BÍLÉ STOPY 2026: PREMIÉROVÝ TRIUMF SNOWBOARDISTKY ZUZANY MADĚROVÉ

Olympijské zlato z Livigna v paralelním obřím slalomu v alpském snowboardingu zajistilo Zuzaně Maděrové premiérový triumf v anketě Král bílé stopy. Dvaadvacetiletá závodnice Dukly Liberec předčila v hlasování lyžaře Jana Zabystřana a snowboardcrossařku Evu Adamczykovou, jež na ZOH získala stříbro. Ocenění každoročně uděluje Svaz lyžařů ČR. Maděrová prožila sezonu snů. Kromě nejceněnější medaile z největšího sportovního svátku roku několikrát vystoupila na pódium i ve

Světovém poháru. Cenu převzala na slavnostním večeru v Radlické kulturní sportovně a na pomyslném trůnu vystřídala sněhovou obojživelníci Ester Ledeckou.

„Je pro mě naprosto neskutečné stát s korunou na hlavě mezi takovými jmény, která se dočkala ocenění Krále bílé stopy. Je to pro mě obrovská čest, moc si toho vážím,“ uvedla liberecká rodačka po vyhlášení.

„Bylo to fakt krásné a hezké uzavření celé úspěšné sezony, a to nejen pro mě, ale pro spoustu dalších lidí tady. Pro juniorské mistry světa, nebo Evu Adamczykovou, která zkompletovala olympijskou sbírku medailí. Bylo naprosto neskutečné se vlastně vidět trochu jinak než v kombiněze na kopci, ale takto trochu víc ve slavnostním, a užít si večer s nimi,“ doplnila s tradičním úsměvem.

Nejlepším trenérem byl vyhlášen Evžen Mareš, kouč Zuzany Maděrové.

Nový přírůstek má také Siň slávy. Do elitní společnosti vstoupil bývalý reprezentant v severské kombinaci Tomáš Kučera, držitel dosud nepřekonaného českého olympijského maxima v tomto sportu (Grenobl 1968, 4. místo).

Dukla měla vítěze i v jednotlivých kategoriích – nejlepším běžcem na lyžích byl vyhlášen Jiří Tuž, skokankou Anežka Indráčková,

sduženářem Lukáš Doležal a snowboardistkou Zuzana Maděrová.

Výsledky ankety:

Král bílé stopy 2026 – celkové pořadí:

1. Zuzana Maděrová (alpský snowboarding),
2. Jan Zabystřan (alpské lyžování),
3. Eva Adamczyková

Jednotlivé kategorie:

- Trenér roku: Evžen Mareš (snowboarding)
- Junior roku: Anežka Indráčková (skoky na lyžích)
- Siň slávy: Tomáš Kučera
- Alpský lyžař: Jan Zabystřan
- Běžec na lyžích: Jiří Tuž
- Freestyle lyžař: Matyáš Kroupa
- Sduženář: Lukáš Doležal
- Skokan na lyžích: Anežka Indráčková
- Snowboardista: Zuzana Maděrová
- Travní lyžař: Eliška Rejchrtová
- Para lyžař: Simona Bubeníčková s traserem Davidem Šrůtkem

Text: Pavel Král, foto: Svaz lyžařů ČR

PARAŠUTISTÉ DUKLY ZVLÁDLI VSTUP DO SVĚTOVÉHO POHÁRU ÚSPĚŠNĚ

Parašutisté Dukly Prostějov vstoupili do letošní série Světového poháru v přesnosti přistání ve velkém stylu. Úvodní závod, který se konal od 12. do 14. června ve francouzském Lyonu, přinesl výpravě hned tři medaile a potvrdil její stabilně vysokou výkonnost. Podmínky však

byly mimořádně náročné. Pořadatelé umístili doskočiště za stromový porost, přes který po celý víkend foukal silný vítr. Stromy vytvářely turbulentní rotor, jenž komplikoval přistání natolik, že se bezpečně závodit dalo pouze v ranních a večerních hodinách. Na výsledcích

to bylo znát: z celého pole sedmatřiceti týmů se jen jedinému podařilo vyhnout přistání mimo disk. Byl jím Czech Military 2, tedy druhá sestava Dukly Prostějov. Nakonec se odskákal sedm kol z plánovaných osmi.

Dukla potvrdila svou sílu i širší kádr. Družstvo 2 ve složení Pavlíček, Žák, Zbíral, Rataj a Zvědělík celý závod ovládlo, zatímco první tým (Gečnuk, Chládek, Směšný, Hájek, Kříž) vybojoval třetí místo. Úspěšné vystoupení uzavřel Miloslav Kříž, který si v individuální soutěži poradil s náročnými podmínkami nejlépe ze všech a odváží si zlatou medaili.

Text: pk, foto: ASC Dukla

MEMORIÁL JOSEFA ODLOŽILA:

TRIUMF OGRODNÍKOVÉ PO MATEŘSKÉ, DÁLKAŘŮM KRALOVAL JUŠKA

Memoriál Josefa Odložila na pražské Julisce napsal svůj 33. ročník a znovu připomněl odkaz atleta, který v roce 1964 vybojoval v Tokiu olympijské stříbro v běhu na 1 500 metrů. Ten je každoročně na jeho počest hlavní disciplínou. Letos ji v čase 3:37,66 minuty vyhrál Ted Higgins z Velké Británie.

Atmosféru bronzového mítinku Kontinentální tour podpořili významní hosté, mezi nimi ministr obrany Jaromír Zůna, bývalý prezident České republiky Václav Klaus, ředitel Armádního sportovního centra Dukla Pavel Benc či atletická legenda Roman Šebrle.

Všichni hned na úvod mohli sledovat v akci oštěpařku Nikolu Ogrodníkovou, bronzovou medailistku z olympijských her v Paříži 2024, vracející se po mateřské pauze. Nejdelší hod v rámci tradičního Memoriálu Dany Zátopkové předvedla hned v první sérii, kdy 600gramové náčiní poslala do vzdálenosti 59,87 metru. Druhou Turkyni Esru Türkmenovou porazila o jeden metr a osmnáct centimetrů. Na Odložilově memoriálu tak slavila svůj třetí triumf v kariéře.

K potvrzení limitu pro srpnové ME v Birminghamu scházelo Ogrodníkové 93 centimetrů. Malinko si při hodnocení postěžovala na skutečnost, že se oštěpařky musely dělit o sektor s tyčkaři.

„Měly jsme to časově stejné, takže se to táhlo. Trošku mě to i semlelo. Po extralize v Ostravě, kde nepanovaly dobré podmínky, tenhle výkon беру. Pořád to ještě není úplně perfektní. Dnes mi dobře běžely nohy, ale některé technické prvky ještě ladím. Trochu mě před pár

dny zabrzdlila záda, sezona však teprve začala. Až nyní přijdou ty pořádné házečí tréninky,” poznamenala v rozhovoru pro Českou televizi. Vidět byli i další reprezentanti armádního klubu.

Soutěž dálkařů ovládl český rekordman Radek Juška díky kvalitnímu výkonu ze třetí série (787 cm). Triumf na oblíbeném memoriálu slavil už popáté. „Výkonnostně by to mohlo být dál. Potřebujeme ještě přitřénovat,” sdělil třiatřicetiletý Juška bezprostředně po závodě. Juniorský mistr Evropy Petr Meindlschmid po pěti neplatných pokusech předvedl až při tom šestém, že skákat opravdu umí. Za 766 cm bral třetí místo. Na stovce překážek skončila Helena Jiranová čtvrtá za 13,27 vteřiny. Od bronzové příčky ji dělilo pouhých sedm setin.

V závodě na 400 metrů si o více než vteřinu (46,51) vylepšil sezonní maximum dvaatřicetiletý Patrik Šorm. Na 5. místě byl nejlepším z Čechů, když o sedm setin porazil favorizovanějšího Matěje Krska.

Na patnáctistovce nescházeli mezi startujícími Jakub Davidík či Adam Malý. Davidík proběhl cílem desátý (3:41,42), Malý třináctý (3:46,36). Dvoustovku prolétl v nejrychlejší čase v osobním rekordu Portugalec Delvis Santos (20,45), Ondřej Macík byl čtvrtý za 20,79 vteřiny. Na stejné trati se netradičně představila i specialistka na čtvrtku Tereza Petržílková. A doběhla šestá (24,52).

VE VÝSLEDČÍCH:

Muži:

100 m (vítr +0,5 m/s): 1. Akinola (Ir.) 10,32, 2. Sai (Est.) 10,35, 3. Kováč (ČR) 10,44.

200 m (+0,4 m/s): 1. Santos (Portug.) 20,45, 2. Zeze (Fr.) 20,56, 3. Komański (Pol.) 20,76, **4. Macík (ČR)** 20,79.

400 m: 1. Lunt (Brit.) 45,49, 2. Dringo (Rum.) 45,96, 3. Brier (Brit.) 46,40, ... **5. Šorm** 46,51, 6. Krsek (oba ČR) 46,58.

1 500 m: 1. Higgins (Brit.) 3:37,66, 2. Lobles (Niz.) 3:38,04, 3. Markelj (Slovin.) 3:38,24, ... 10. **Davidík** 3:41,42, 13. **Malý** (oba ČR) 3:46,36. **110 m př. (-1,0 m/s):** 1. Britt (USA) 13,20, 2. Sajd (Eg.) 13,51, 3. Czykier (Pol.) 13,52, ... 6. Kolo-mazník (ČR) 13,84.

400 m př.: 1. Wilson (Jam.) 49,32, 2. Dhlamini (JAR) 49,59, 3. Rada (ČR) 49,75.

Tyč: 1. Onufrijev (Ukr.) 550, 2. Garretson (USA) 550, 3. Coll (Šp.) 541, 4. Bárta (ČR) 541.

Dálka: 1. **Juška (ČR)** 787, 2. Hukíni (Alž.) 769, **3. Meindlschmid (ČR)** 766.

Koule: 1. Palmer (Maur.) 20,68, 2. Staněk (ČR) 20,32, 3. Ponzio (It.) 20,28.

Oštěp: 1. Smit (JAR) 83,09, 2. Konečný (ČR) 81,12, 3. Felfner (Ukr.) 80,27.

4x400 m: 1. **Česko** (Ščibrání, Šorm, Mareš, Horáček) 3:06,05.

Ženy:

200 m (+1,0 m/s): 1. Claderaová (Šp.) 22,93, 2. Sibbonsová (Brit.) 23,51, 3. Horowská (Pol.) 23,64, 4. N. Bendová 23,85, ... 6. **Petržílková** (obě ČR) 24,52.

800 m: 1. Hailuvá (Et.) 2:02,64, 2. Despollariová (Řec.) 2:03,13, 3. Raharolahyová (Fr.) 2:03,70, ... 5. Fusková (ČR) 2:04,63.

100 m př. (-0,1 m/s): 1. Wojtuniková 13,06, 2. Majewská (obě Pol.) 13,06, 3. Forsterová (SR) 13,20, 4. **Jiranová** 13,27, 5. E. Bendová (obě ČR) 13,31.

400 m př.: 1. Newnhamová (Brit.) 54,80, 2. Maravalová (Fr.) 55,04, 3. Vaňková 56,65, 4. Červenková (obě ČR) 56,68.

Výška: 1. Vojnovičová (Srb.) 187, 2. Hrubá, 3. Pešová a Pezinková (všechny ČR) všechny 184.

Tyč: 1. Kingová (USA) 456, 2. Iveová (Brit.) 436, 3. Apolena Švábíková (ČR) 421.

Oštěp: 1. **Ogrodníková (ČR)** 59,87, 2. Türkmenová (Tur.) 58,69, 3. Tugieová (Est.) 55,57, ... 5. Pišová (ČR) 54,97.

DESETIBOJAŘ JÄRVINEN SE ZASKVĚL V GÖTZISU, ZÍSKAL 8 400 BODŮ

Dvacetiletý Tomas Järvinen z ASC Dukla se představil ve výborném světle na prestižním mítinku v rakouském Götzisu. Na tamním stadionu dokončil svůj první desetiboj mezi dospělými závodníky, a navíc ve velmi kvalitním výkonu 8 400 bodů, což pro něj znamenalo sedmé místo. Zvítězil Švýcar Simon Ehammer výkonem 8 778 bodů, k němuž mu pomohl zejména dálkařský výkon, když přistál na 851 centimetrech. Järvinen o sto bodů zároveň překročil limit pro evropský šampionát v Birminghamu, který se uskuteční v srpnu. „S desetibojem v Götzisu jsem celkem spokojen. Neřekl bych, že to byl nejlepší výkon, jaký jsem mohl předvést. Ale doufám, že na ME to bude o dost lepší. Nejvíce jsem spokojen se čtvrtkou, byl to skvělý čas, ale i tam se dá zlepšovat a doufám, že právě na ME jej zlepším.

Nejhorší disciplína byl vrh koulí, tam se mi to vůbec nepovedlo. Bohužel druhý pokus byl celkem slušný, ale koule mi vyklouzla z ruky a vím, že tam mám minimálně o metr na víc,” řekl k závodu Tomas Järvinen.

V Götzisu startoval Järvinen již před rokem, pro zranění ale soutěž nedokončil. Potvrdil ale, že když je zdravý, tak má na velké výkony. V českých historických tabulkách jsou před ním jen tři legendy – Roman Šebrle, Tomáš Dvořák a Robert Změlík.

První den zaběhl Järvinen osobní rekord na stovku 10,61 a výrazný osobák na 400 metrů 47,69, v neděli si maximum s dvoukilogramovým diskem ustavil na 43,76, v tyči vyrovnal výkonem 490 cm a v oštěpu vylepšil hodem dlouhým 62,20.

Text: Jaroslav Cícha, foto: CPA

KLADNO HÁZÍ: MYSLYVČUK POTVRDIL FORMU, PŘEKONAL REKORD MÍTINKU

Tricetiletý Volodymyr Myslyvčuk z ASC Dukla potvrdil svou výbornou formu z úvodu letošní sezony. Na tradičním mítinku Kladno hází výkonem 78,93 m překonal rekord tohoto tradičního atletického podniku, když vymazal z tabulek výkon Lukáše Melicha, který před deseti lety poslal kladivo na značku 77,52 m. Dále, než na stadionu Sletišť, hodil Myslyvčuk letos pouze při osobním rekordu 80,69 metru

v březnu na Kypru a při úvodním kole extraligy v Ostravě, kde panovaly ještě náročnější podmínky.

Myslyvčuk předvedl vyrovnanou sérii. Po prvním pokusu, který se neměřil, hodil druhým pokusem rovných 77 metrů a následně přišel rekordní výkon. To vše za mírného deště, který se však záhy změnil v silný liják, a závod museli rozhodčí přerušit. Po přestávce přidal ve

čtvrté sérii 78,48 m, po následném přešlapu zakončil soutěž výkonem 78,88 m.

„V Ostravě byla zima, myslel jsem, že bude i sněžit,” pronesl. „Tady bylo relativně teplo. Kdyby foukalo, mělo by to vliv na techniku, ale samotný déšť nevadí. Tedy pokud máte formu,” řekl Myslyvčuk po povedeném závodu. Nevadil mu ani mokrá kruh. „Jakmile se rozjede, nebojím se ničeho,” dodal.

Překonání rekordního zápisu považoval za velkou motivaci. „Ještě jsem od Lukáše výsledkově daleko, ale dnes jsem udělal malý krok a překonal jeho výkon, který tu vydržel deset let,” těšilo ho. „Tím výkonem jsem si dokázal, že opravdu můžu házet daleko. Už jsem si pomalu přestával věřit a bál jsem se, že budu házet pořád stejně, ale naštěstí se to povedlo. Teď to chci potvrdit a hodit ještě dál,” plánuje. Z vítězství se radoval také Ondřej Macík v běhu na 200 metrů časem 20,99 vteřiny. Patrik Šorm vyhrál B běh na 400 metrů výkonem 46,80, Ondřej Loupal v něm doběhl pátý časem 47,38.

Text: Jaroslav Cícha, foto: CPA

65. ZLATÁ TRETRA

MACÍK U SVĚTOVÉHO REKORDU LYLESE NA 150 METRŮ, ŽELEZNÝ V MÍTINKOVÉ SÍNI SLÁVY

Ve slavnostním duchu se nesl 65. ročník Zlaté tretry v Ostravě. Její sportovní ředitel Jan Železný v úterý 16. června přijímal gratulace významných osobností ke svým kulatinám (60) a při této příležitosti byl společně s další legendou, koulařkou Helenou Fibingerovou, uveden do Síně slávy populárního mítinku zařazeného do kategorie zlaté Kontinentální tour. Jeho vrcholem se stal sprint na netradičních 150 metrů s hvězdným Američanem Noahem Lylesem. Olympijský vítěz z Paříže na hladké stovce se dokonce netajil ambicemi zaběhnout na stopadesátce nejrychlejší čas historie. A to se mu také povedlo. Ve 28 letech dosáhl času 14,67 vteřiny, čímž o 25 setin překonal dosavadní maximum Jamajčana Kishanea Thompsona. Byl u toho také Ondřej Macík z ASC Dukla, jenž proběhl cílem jako sedmý v osobním rekordu 15,42 vteřiny.

Při zahájení pozdravila Železného prostřednictvím České televize také esa světové atletiky, kterých se do Ostravy sjela celá řada. Mezi nimi i vycházející oštěpařská hvězda Srílánčan Rumesh Tharanga Pathirage, lídr letošních tabulek. „Nedávno jsem předpovídal, že může hodit přes devadesát metrů, a to se už vyplnilo. Je to velký talent, říkal jsem to už vloni na závodech v Indii, kde jsem ho viděl v akci poprvé. Má úžasný kotník, strašně rychlou ruku, což vychází z toho jejich kriketu. Je mladý, může mít před sebou opravdu velkou budoucnost,“ poznamenal na adresu třidvacetileté vycházející hvězdy, jež v Ostravě zvítězila kvalitním výkonem 86,57 metru.

Coby sportovní ředitel je Železný hrdý, kam se mítink za poslední dekády posunul. „Letos tu máme závodníky ze 40 zemí a mezi nimi 50 medailistů z vrcholných akcí. To je ukázka kvality. Jsou tu skvělí diváci a skvělá atmosféra. Proto sem všichni rádi jezdí. Snažíme se vždycky udělat skladbu tak, abychom v každé disciplíně měli vždy někoho hodně dobrého. Když vyjde počasí, tak výkony bývají úžasné,“ sdělil čerstvý jubilant v televizním rozhovoru na ploše stadionu. „Pamatuji si tady ještě ten menší stadion, tribuny ke stání. Nebylo tak kvalitní zázemí, hlavně rozcvičovací plochy. Teď je to úplně někde jinde a jsem za to rád. Děláme to prostě dobře. Jen nevím, co bychom měli ještě nabídnout

tomuto státu, aby nám příště zase nesnížili rozpočet,“ neopustil si věcnou poznámku. Dárek mu svými výkony mohli věnovat také atleti Armádního sportovního centra Dukla, jehož barvy Železný hájil jako závodník a později jako uznávaný trenér.

Zcela symbolicky šly do akce hlavního programu jako první oštěpařky Nikola Ogrodníková, bronzová olympijská medailistka z Paříže, a také Nikol Tabačková. Ta svou oddílovou partačku v českém minisouboji předčila. Ogrodníková hodila nejdále ve druhé sérii (58,20 m), což v konečném účtování znamenalo šesté místo. Tabačková skončila čtvrtá za 58,84 metru. Z vítězství se radovala výkonem 62,92 metru Adriana Vilagošová ze Srbska. Tereza Petržilková běžela velký závod po delší době. Na hladké čtyřstovce spíše sledovala famózní výkon své krajanky Lurdes Glorie Manuel, která vyhrála v osobním rekordu 49,74 vteřiny. Petržilková byla osmá (53,41). Stejně umístění zaznamenala na stovce překážek Helena Jiranová ve svém letošním osobáku 13,19 vteřiny.

Damián Vích na steepu možná doplatil na příliš rychle rozběhnutý závod. Polem se postupně propadl až na 15. pozici. Cílem proběhl v čase 8:39,78 minuty.

Za zmínku naopak stojí výkon Patrika Šorma, který vyhrál ještě v rámci Národního programu hladkou čtyřstovku v čase 46,48 vteřiny, čímž si stejně jako třetí Ondřej Loupal (46,71) stanovil letošní osobní maximum. Osobní rekord si na stovce překážek zaběhla nadějná juniorka Viktorie Táčnerová (13,44 s), stejně tak mezi muži na čtyřstovkové trati s ploty Štěpán Balcar (50,66 s).

Text: Pavel Král, foto: Zlatá tretra

JAN ŽELEZNÝ OSLAVIL ŠEDESÁTINY.

STAČÍ PÁR CVIKŮ, SÍLA JE KLÍČ KE ZDRAVÍ, ŘÍKÁ OŠTĚPAŘSKÁ LEGENDA

Šedesáté narozeniny oslavil legendární oštěpař Jan Železný. A symbolicky v den konání Zlaté tretry v Ostravě, mítinku, který dlouhá léta formoval jako sportovní ředitel. Trojnásobný olympijský vítěz, stříbrný medailista ze Soulu 1988, trojnásobný mistr světa a dodnes držitel světového rekordu 98,48 metru z roku 1996 zůstává v atletickém světě nezapomenutelnou ikonou. 16. 6. 1966. Šestky u data narození mu dělají dobře. Považuje je za šťastné a velmi oblíbené. Třeba ta v památném roce 1996 mu přinesla olympijské zlato v Atlantě, světový rekord v Jeně či ocenění pro nejlepšího atleta Evropy.

Co čerstvému šedesátníkovi přinese rok 2026?

„Nechci nic předpovídat, to osudu nesvědčí. Šedesátku beru jako číslo. Slaví se to, ale já na tyhle věci moc nejsem. Říkám spíš, že slavit se má, když je chuť. S přáteli klidně kdykoliv. Je to určitý milník, to ano. Člověk může něco hodnotit, říct si, co a jak dál. Z hlediska zdraví se říká, že do 61 je člověk ještě zdravý, pak už se o sebe musí víc starat. Takže i já přemýšlím, co dál a jak to uchopit. Rád bych dojel olympijský cyklus. Pak... Ne že bych úplně zmizel ze scény, ale z té vrcholové určité,“ prozradil směrem k trenérské budoucnosti.

Cítíte se fit, děláte pro své zdraví hodně?

Cítím se líp než poslední dva tři roky, protože jsem na sobě trochu pracoval. Třeba teď na soustředění v Africe jsem chodil i do posilovny. Dnes už se ví, že pokud chcete být ve vyšším věku zdravý, musí být pohyb propojený se silovým tréninkem. Přejde mi zvláštní, že se na to nepřišlo dřív, dává to jasnou logiku. Podívejte se na starší lidi na vesnici: měli zahrádku, manuálně pracovali, byli šlachovití, a to ještě neměli žádnou špičkovou stravu.

Přál bych si, aby lidé začali takhle uvažovat. Nejhorší je ztráta svalů. Občas si dát něco na sílu, zacvičit s vlastní vahou nebo udělat pár jednoduchých cviků, to je cesta. A vůbec kvůli tomu nemusíte chodit do posilovny. Doma to krásně stačí. Tuhle osvětu teď hodlám šířit. Pracovat na sobě se musí oběma způsoby. Je fakt jedno, jestli vám je 60, 70 nebo 80 let. Dá se to zvládnout. Samozřejmě přiměřeně věku a schopnostem. Moc aktivity by vás zákonitě zničilo.

Vraťme se do vašich dětských let. Určitě se k nim vážou moc hezké vzpomínky...

Měl jsem skvělé dětství. Hlavně díky rodičům, které pořád ještě mám. Nic mi nezakazovali, byl jsem pořád venku, takové typické sportovní dítě. Bud' na hřišti na stadionu, kde se hrál fotbal nebo dělala atletika, nebo jsme s kamarády za barákem hráli bandy hokej. To pak máma vykoukla z okna čínžáku a tahala nás nazpátek domů, protože my bychom pořád hráli. Byla to tehdy vyloženě čistá radost. Profesionální sport už je dřina, občas smutek, občas radost.

Vy jste se časem upnul na oštěp. Šlo o jasnou volbu?

Měl jsem geny po rodičích, kteří byli v oštěpu úspěšní. Až do devatenácti jsem ale hrál i házenou. Třeba s Romanem Bečvářem, naším dlouholetým reprezentantem. On na spojce, já na křídle. Jenže poměrně brzy jsem začal házet daleko, i kriketovým míčkem. Takže to bylo dané. Ale první sport, který jsem miloval, byl hokej. S ním jsem ale musel skončit kvůli zdraví. Dodnes si pamatuju, jak jsem v první třídě brečel, když mě na dva měsíce poslali do ozdravovny.

Jak vůbec vnímáte dětskou energii? Nedávno jste jim startoval závody v rámci eventu k 130. ročníku silničního běhu Praha – Běchovice...

S dětmi je to vždycky úžasné. Jsou spontánní, přirozené. Právě proto se takové akce pořádají, aby nasály atmosféru sportu. A vždycky se

najde nějaké, které si řekne, že by to chtělo zkusit. To je strašně moc dobře. Já jsem takhle běhával třeba do šesté třídy: běh Mladé fronty, běh Mileny Hájkové... Postupně jsem to omezil na kratší tratě. V přípravě u oštěpu to byly takové ty klasické vzdálenosti 300, 200, 150 a 100 metrů. Na soustředěních jsme je běhali klidně třikrát týdně. A taky kopce.

Vás by start na jubilejním ročníku v Běchovicích nelákal?

Někdy si říkám, jestli bych těch deset kilometrů taky neměl zkusit. Ale ta trať je strašně náročná. Pokud bych do toho šel, musel bych se alespoň rok připravovat. Ten závod má obrovskou tradici. Nepřetržitě 130 let, to je ve světě sportu, a v atletice obzvlášť, opravdu výjimečné.

Vás oštěpařský světový rekord (98,48 m) z roku 1996 v Jeně oslavil nedávno 30 let. Výrazně se mu přiblížil jen Němec Johannes Vetter (97,76). Přijde jednou někdo, kdo ho překoná?

Může se to stát. Kluci mají jednu velkou výhodu, tedy oštěpy, které létají dál. To je jediné, co mě svým způsobem štve (Železný házel hliníkovým, současná generace karbonovým, který je tvrdší – pozn.). Nám tyhle hybridy zakázali. Plachtí v jiných úhlech. Schopnosti hodit daleko tam jsou. Na olympiádě to ukázal Pákistánec, umí to tam poslat Níradž (Čopra) a taky Srílánčan Pathirage. Ten se mi strašně moc líbí, má v ruce neuvěřitelnou ránu.

Vetter se už delší čas potýká se zdravím. Měl by jinak šanci váš rekord pokořit?

Určitě. Měl neuvěřitelné parametry. Byl vysoký, strašně silný a zároveň uvolněný. A běhal na to neskutečně rychle, což byla další velká výhoda. Jen kdyby neobjížděl tolik závodů. Proto se rozbil. Najednou zmizel a teď nemůže

hodit ani osmdesát metrů. Jinak by házel mnohem déle a mnohem kvalitněji. A někde by to třeba trefil. Byl zatím tím nejvýraznějším, kdo na to opravdu měl.

Zatřásl se ženský rekord Barbory Špotákové (72,28 m). Co jste říkal výkonu Čiňanky Jen C'-i, která hodila méně o pouhých 54 centimetrů?

Byl to takový šok, ale udělala to krásně. Je strašně moc mladá, ale silově extrémně disponovaná. Hodila to neuvěřitelně přes rameno a přes záda. Když ten oštěp vyletěl, říkal jsem si: sakra, to poletí daleko. A pak mi blesklo hlavou: to není možné, to je za sedmdesát. Viděl jsem i záznam. Kdyby ten oštěp ještě lépe položila, kdo ví, kam by doletěl. Je tady i druhá věc. Vloni házela na Odložilovi a bylo z toho jen 57 metrů. Působila hrozně rozbitě. Měla zatejpované rameno, loket, kolena, tak jsem zvědavý, jak tohle do budoucna vyřeší. Každopádně je to talent. Nejsem úplně přesvědčený, že se jí letos ještě něco podobného povede. Oni jdou hodně přes sílu, vývoj není postupný, což je pro některé závodnice škoda. Uvidíme, třeba se mylím. Oštěp je strašně moc náročný, na přetížení si bude muset dávat hodně velký pozor. Není tu ale jen ona. Přichází silná mladá generace, výkony půjdou nahoru.

Jak zatím hodnotíte spolupráci s olympijskou vítězkou Harukou Kitaguchiovou?

Je to super holka. Když mě oslovila, řekli jsme si, že to zkusíme. Něco měníme, a to je vždycky běh na delší trať, ale určitě jí to může pomoci. První závody nebyly úplně podle představ. Sama říkala, že má ještě dozvuky z loňska, že se v hlavě nemůže úplně chytit. A byly tam i potíže s rukou. Ještě si všechno zažívá, ale tomu, co děláme, věří.

Text: Pavel Král, foto: CPA

Největší úspěchy:

Olympijské hry: zlato – Barcelona (1992), Atlanta (1996), Sydney (2000)
stříbro – Soul (1988)

Mistrovství světa: zlato – Stuttgart (1993), Göteborg (1995), Edmonton (2001)

bronz – Řím (1987), Sevilla (1999)

Mistrovství Evropy: bronz – Helsinky (1994), Göteborg (2006)

Ocenění: Atlet světa (2000), Atlet Evropy (1996), Sportovec roku (1993, 1995, 2000, 2001), Trenér roku (2023)

Začaly letní prázdniny, doba dětských táborů a dovolených. Opět se objevují dotazy k tomu, jak je to s poskytováním služebního volna vedoucím na dětských táborech. Na jeden takový dotaz se podíváme.

Dotaz:

*Dobrý den,
několik let se věnuji dobrovolné činnosti jako vedoucí příměstského tábora, bezúplatně. V loňském roce mi velitel služební volno neudělil s tím, že provozovatelem (pořadatelem) je soukromá osoba, což není přípustné. Můžete mi objasnit, jaké jsou tedy podmínky, abych mohl pro letošní rok služební volno získat?*

Děkuji za odpověď

Odpověď:

Podmínky nároku na služební volno v tomto případě upravuje příloha č. 1 v bodě 6. vyhlášky č. 263/1999 Sb., kterou se stanoví důvody pro poskytování služebního volna vojákům z povolání pro překážky ve službě a rozsah služebního volna, ve znění pozdějších předpisů:

„6. Činnost vedoucích táborů pro děti a mládež, jejich zástupců pro věci hospodářské a zdravotní, oddílových vedoucích, vychovatelů, instruktorů, popřípadě středních zdravotnických pracovníků v táborech pro děti a mládež.

*Služební volno se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na tři týdny v kalendářním roce, **pokud tomu nebrání důležitý zájem služby** a za podmínky, že voják **nejméně po dobu jednoho roku před poskytnutím služebního volna pracoval soustavně a bezplatně s dětmi nebo s mládeží**. Podmínka soustavné a bezplatné práce podle předchozí věty se nevyžaduje u středních zdravotnických pracovníků nebo **jde-li o tábory pro zdravotně postižené děti a mládež.**“*

Z výše uvedeného vyplývá, že nárok na služební volno z důvodu **bezúplatné** činnosti vedoucího příměstského tábora můžete uplatňovat v případě, že jste **po dobu celého jednoho roku** před zahájením tábora **bezúplatně pracoval s dětmi** např. jako oddílový vedoucí skautského, turistického, sportovního nebo jiného oddílu či kroužku apod. Z vašeho dotazu není zřejmé, zda tuto podmínku splňujete. Výjimka platí pouze pro tábory pro zdravotně postižené děti a mládež.

I když budete splňovat podmínky pro poskytnutí tohoto služebního volna, neznamená to ještě, že vám bude automaticky poskytnuto. Poskytnutí služebního volna nesmí bránit důležitý zájem služby.

Důležitý zájem služby pro účely hlavy IV a **hlavy V** zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, tedy i pro poskytování uvedeného služebního volna (§ 39 odst. 1 zákona o vojácích z povolání), je definován v § 28 odst. 1 zákona o vojácích z povolání:

*„Za důležitý zájem služby se pro účely této hlavy a **hlavy V** považuje zabezpečení plnění **nena-
dálých nebo mimořádných úkolů a výkon služby v nepřetržitém režimu výkonu služby při
ostraze objektů, dozorčí službě a zabezpečení leteckého provozu.**“*

Nadřazený se tedy musí, s ohledem na vaše služební úkoly (a plnění úkolů celého organizačního celku), zabývat otázkou, zda vaši dlouhodobé nepřítomnosti brání, či nebrání důležitý zájem služby. U různých služebních míst tak situace může být hodnocena rozdílně s ohledem na individuální okolnosti.

Osoba organizátora tábora v dané věci není nijak podstatná, žádná podmínka k právní subjektivitě organizátora není nikde stanovena. Velitel tedy čistě na základě této informace není oprávněn žádost o udělení služebního volna zamítnout, může ji však, jak je uvedeno shora, případně zamítnout pro nesplnění jiných podmínek.

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Tiskové oddělení
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.mo.gov.cz

Redakce: Rooseveltova 23, 160 05 Praha 6

Grafická úprava: Klára Šemberová

Jazyková korektura: Tierra Illan, Milena Krejsová,
Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 17. 6. 2026
Toto číslo vyšlo dne: 7. 7. 2026

Titulní strana: Michaela Szkanderová

KONTAKTY DO REDAKCE

Jana Deckerová (vedoucí redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: Jana.Deckerova@mo.gov.cz

Lucie Růžková (redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 916
mobil: 724 850 598
e-mail: Lucie.Ruzkova1@mo.gov.cz

Petr Třešňák (redaktor)
Tychonova 1, 160 00 Praha 6
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: petr.tresnak@mo.gov.cz

Klára Šemberová (grafik)
telefon: 973 215 612
e-mail: klara.semberova@mo.gov.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.mo.gov.cz

Využijte příspěvek 5 tisíc Kč na společnou rekreaci vojáka z povolání s rodinou

7 denní adventní rekreační pobyty ve
VLL Františkovy Lázně - od 9. listopadu 2026
VLL Teplice - v termínu od 14. do 20. prosince 2026

PODPORA RESORTU - SPOLEČNÁ REKREACE

*Lázeňský pobyt
s 15 procedurami za cenu
od 9 396 Kč s plnou penzí
od 8 502 Kč s polopenzí*

volareza
HOTELY • LÁZNĚ • WELLNESS

VÍCE INFORMACÍ A FORMULÁŘ ŽÁDOSTI NALEZNETE ZDE

**VOJENSKÝ
FOND
SOLIDARITY**

SPOLČNÝ PROJEKT
MINISTERSTVA OBRANY
A CHARITY ČR

Ministerstvo
obran

Charita
Česká republika

PRO PLATBU
V INTERNETOVÉM
BANKOVNICTVÍ

PRÁVĚ DÍKY VÁM MŮŽEME POMÁHAT

Nečekejte na kasičku při každoroční sbírce,
zapojte se do Vojenského fondu solidarity
pravidelnou či jednorázovou platbou
i během roku.

WWW.FONDSOLIDARITY.MO.GOV.CZ